

CENTRE DE
RECURSOS PER A
L'APRENENTATGE
I LA INVESTIGACIÓ (CRAI)

MEMÒRIA
D'ACTIVITATS
2009

UNIVERSITAT DE BARCELONA

CENTRE DE RECURSOS PER A L'APRENTATGE I LA INVESTIGACIÓ
(CRAI)

MEMÒRIA D'ACTIVITATS DE 2009

Barcelona, 2010

Edita:

CRAI. Universitat de Barcelona

Rector:

Dídac Ramàrez i Sarrió

Direcció: Carina Rey, delegada del Rector com a Comissionada per a Sistemes d'Informació
Adelaida Ferrer, directora del CRAI

Coordinació editorial: Maria Pereira

Consell de redacció: Carme Cambrodí, Judit Casals, Cristina Güell, Neus Jané, Rosa Fabeiro

Avís legal

Tots els continguts d'aquesta obra estan subjectes a la llicència Reconeixement 3.0 de Creative Commons si no s'hi indica el contrari. Se'n permet la reproducció, la distribució, la comunicació pública i la transformació per generar una obra derivada, sense cap restricció sempre que se'n citi el titular dels drets (CRAI. Universitat de Barcelona). La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/es/legalcode.ca>.

© Universitat de Barcelona

La versió electrònica d'aquest document és accessible al Dipòsit Digital de la UB : <http://hdl.handle.net/2445/15022>

Sumari

1	Presentació	7
2	Estructura i funcionament	9
2.1	Organigrama	9
2.2	Grups de treball.....	10
2.2.1	Recerca: recursos d'informació i serveis.....	10
2.2.2	Difusió.....	10
2.2.3	Revistes.....	11
2.2.4	Dipòsit Digital / GREC	11
2.2.5	Formació d'usuaris	11
2.2.6	Millora del préstec.....	12
2.3	Comissió de Biblioteques.....	13
3	Col·lecció.....	15
3.1	Gestió de la col·lecció	15
3.2	Increment del fons	15
3.2.1	Adquisicions.....	15
3.2.2	Donatius.....	16
3.2.3	Intercanvi	17
3.3	Fons i col·leccions especials.....	17
3.4	Col·leccions digitals	18
3.5	Dipòsits digitals	20
3.5.1	Dipòsit Digital de la UB.....	20
3.5.2	Revistes Catalanes amb Accés Obert (RACO).....	21
3.5.3	Memòria Digital de Catalunya (MDC).....	22
3.5.4	RECERCAT.....	22
3.5.5	Tesis Doctorals en Xarxa (TDX).....	23
3.5.6	Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes.....	23
3.6	Catàleg.....	24
3.6.1	Millennium.....	24
3.6.2	Millores a la interfície del catàleg per a l'usuari (OPAC).....	24
3.6.3	Millores generals a Millennium	25
3.6.4	Catalogació i metadades	25
3.6.5	Fons modern i fons antic	25
3.7	Emmagatzematge	27
3.7.1	Dipòsit de Cervera	27
3.7.2	Garantia d'Espai per a la Preservació de l'Accés (GEPA).....	27
4	Serveis	30
4.1	Consultes al catàleg.....	30
4.2	Atenció a la sala.....	31
4.3	Préstec.....	34
4.4	Préstec de portàtils	35
4.5	Servei de Préstec Interbibliotecari	36
4.6	Formació d'usuaris.....	37
4.7	PaB: «Pregunteu al bibliotecari».....	39
4.8	Suport a la docència	39
4.8.1	Elaboració de materials	41
4.9	Suport a la recerca.....	42
4.9.1	RefWorks	42
4.9.2	ReCercador: nou sistema global de cerca de recursos electrònics	42
4.9.3	Oficina de Difusió del Coneixement (ODC).....	43
5	Difusió.....	46
5.1	Web.....	46
5.2	Blocs de les biblioteques, Biblioteca 2.0 i xarxes socials	47
5.3	Participació en exposicions.....	47
5.4	Documents per a publicacions impreses i audiovisuals	49
5.5	Campanyes de difusió	50
5.6	Visites.....	50

5.7	Seminaris i jornades	51
5.7.1	Participacions del personal del CRAI	51
5.8	Notícies	51
5.9	Publicacions del personal del CRAI.....	52
6	Dades econòmiques.....	56
7	Cooperació.....	60
7.1	BioMed Central	60
7.2	Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC)	60
7.2.1	Grup de treball del magatzem GEPA	60
7.2.2	Grups de treball de catalogació.....	60
7.2.3	Grup de treball de Millennium.....	60
7.2.4	Gestors de referències bibliogràfiques	60
7.2.5	Préstec Interbibliotecari	61
7.2.6	Referència Virtual	61
7.2.7	Materials Docents en Xarxa (MDX).....	61
7.2.8	RelectroPlus	62
7.2.9	SFX i MetaLib	62
7.2.10	Dipòsits digitals.....	63
7.3	Red de Bibliotecas Universitarias (REBIUN)	63
7.3.1	Grup de treball de Préstec Interbibliotecari	63
8	Infraestructures	65
8.1	Locals.....	65
8.2	Equipaments	65
9	Recursos humans.....	66
9.1	Dades generals	67
9.2	Formació del personal i assistència a congressos, reunions, jornades, etc.	67
9.2.1	Assistència a cursos i sessions. Formació externa.....	68
9.2.2	Assistència a jornades.....	69
9.3	Concursos, trasllats, etc.....	70
9.4	Becaris	71
10	Planificació.....	73
10.1	Avaluació objectius 2009	73
10.2	Objectius 2010	75
11	Resum estadístic	77

1

PRESENTACIÓ

1 Presentació

El Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI), com tot servei públic, dóna compte de la seva gestió presentant el recull de les moltes activitats que ha realitzat al llarg del darrer any. Com en anteriors edicions, aquesta memòria s'estructura en deu apartats i se n'ha ampliat l'apartat gràfic.

Aquest any hi ha hagut canvis importants, fruit dels canvis en l'equip rectoral, que han suposat que aquest servei depengués des de començament d'any del Vicerectorat de Docència i Convergència Europea i que al juny es produís el relleu de la seva directora.

Els usuaris són l'actiu més important per al CRAI: aquest any l'han visitat un total de 5.532.712 persones, i d'aquestes, 664.412 ho han fet el dissabte i els festius. Aquestes dades posicionen les biblioteques del CRAI com les que reben, segons l'anuari de REBIUN, el major nombre de visites d'usuaris a l'any.

A poc a poc els formats digitals van guanyant presència en les tasques que es porten a terme, com ho demostren els aspectes que destaquem a continuació:

Aquest any s'ha posat en marxa Materials Docents en Xarxa (MDX), un repositori cooperatiu amb la participació de les universitats Pompeu Fabra, Girona, Oberta de Catalunya i Jaume I. En el moment d'iniciar-se s'hi podien consultar 700 documents.

A la Memòria Digital de Catalunya (MDC) hi hem integrat dues noves col·leccions: Josep Artigas i Paper Moneda del Pavelló de la República i més de dos mil documents.

La major part de l'activitat en l'apartat dels dipòsits digitals s'ha centrat en la creació de la comunitat denominada Recerca, que permet visibilitzar millor la important producció investigadora i docent. Aquesta comunitat s'ha organitzat amb col·leccions i té com a tret diferenciador que tots els elements incorporats respecten els drets d'autor. En total, el Dipòsit Digital de la UB conté 1.745 documents en 101 col·leccions diferents.

S'ha continuat, gràcies a diversos ajuts rebuts, amb la tasca de digitalització dels fons, tan rics i importants, de les biblioteques que conformen el CRAI. En concret, s'ha digitalitzat una part del material gràfic de la col·lecció de Josep Artigas, dissenyador gràfic; partitures i fotografies del Fons Oriol Martorell, i una part de les fotografies i llibretes de camp del Dr. Sabaté Pi.

D'altra banda, un fet destacable va ser la signatura el 15 de setembre del conveni de col·laboració amb la Fundació Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes que permet la progressiva incorporació d'una part del fons bibliogràfic de reserva, que es pot consultar en un portal propi, com també des del portal de la Xarxa Lluís Vives i des de la biblioteca multimèdia Europea.

D'altres fets destacables són el constant augment d'ús del servei de formació d'usuaris, amb un 163% respecte a l'any anterior, principalment en el format de *formació a mida*, que inclou la formació en competències informacionals, i la inauguració oficial de la nova seu de la Biblioteca de Biologia del CRAI el 15 de juny.

També cal destacar la celebració a l'octubre de la Setmana de l'Accés Obert. Aquest esdeveniment vol conscienciar i potenciar, dins de la comunitat docent i investigadora, la importància de l'accés obert com una forma de transferència de coneixement i la difusió dels dipòsits digitals en què participa la Universitat. Durant la setmana es van fer activitats de presentació de productes com BioMed Central, i les facilitats per publicar dels nostres investigadors i temes sobre els drets d'autor.

A finals de l'any, el CRAI va iniciar un procés per elaborar el nou pla estratègic, en què s'ha de presentar quin és el nou model de CRAI a desenvolupar els quatre anys vinents.

Ha estat un any intens amb moltes activitats dins del CRAI de la UB i aquesta memòria en fa un recull.

Carina Rey, delegada del Rector com a Comissionada per a Sistemes d'Informació
Adelaida Ferrer, directora del CRAI

2

ESTRUCTURA | FUNCIONAMENT

2 Estructura i funcionament

2.1 Organigrama

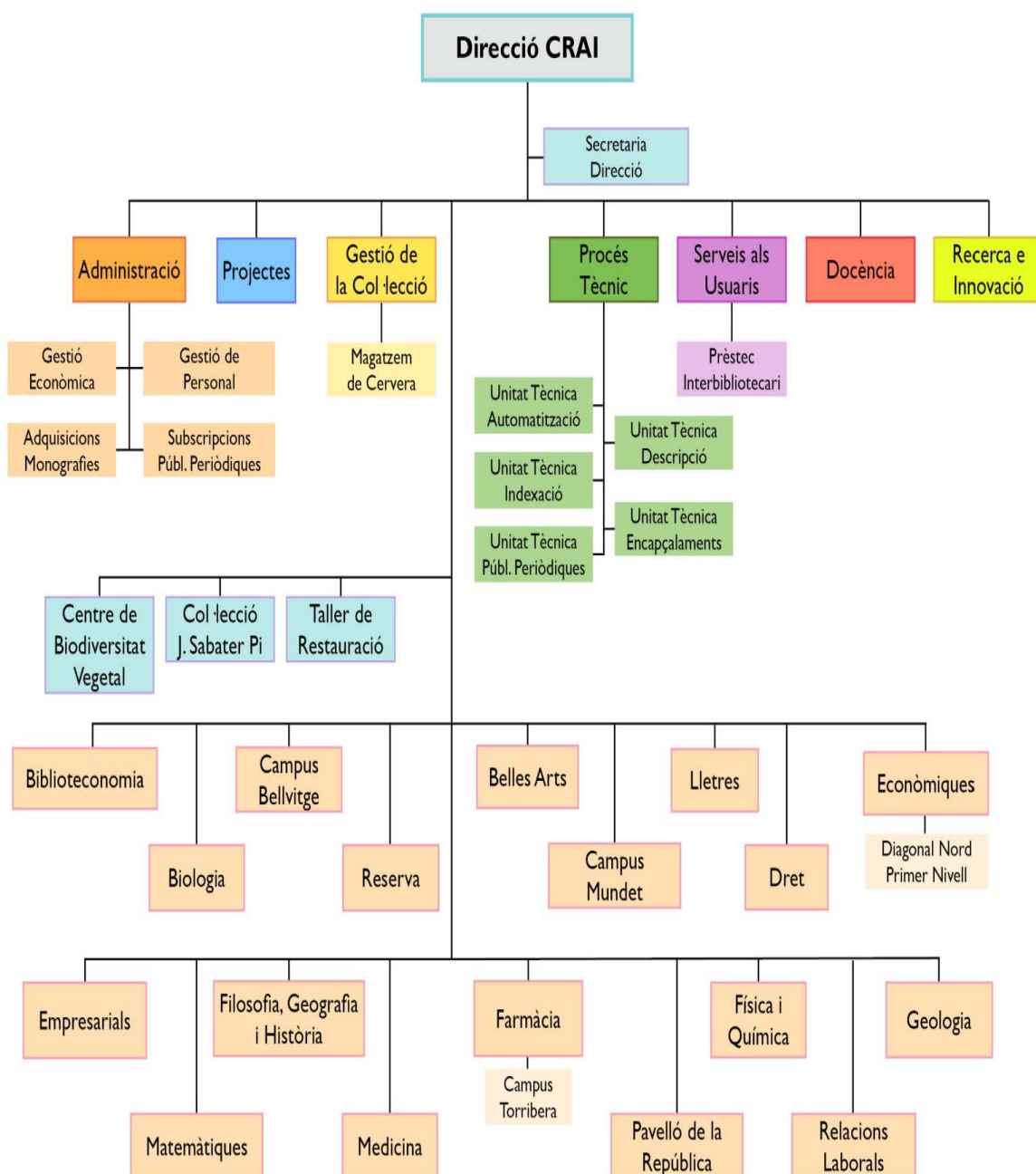

Figura 1. Organigrama del CRAI

2.2 Grups de treball

2.2.1 Recerca: recursos d'informació i serveis

Coordinació: Assumpta Pujol (serveis) / Rosa Fabeiro (recursos) i Judit Casals.

Objectiu: millorar la informació sobre els serveis que s'ofereixen per a la recerca i l'accés als recursos electrònics des de la pàgina web del CRAI.

El grup s'ha reunit en nou ocasions al llarg de l'any i ha dut a terme diferents accions amb la voluntat de millorar l'accessibilitat a tots els recursos i els serveis que s'ofereixen als usuaris. Així, s'ha remodelat i *reposicionat* el portal de Suport a la Recerca del web del CRAI de la UB, també per incrementar dins la UB la visibilitat dels serveis de recerca oferts pel CRAI.

Els nous apartats s'han dedicat a quatre àrees molt importants en recerca:

- Serveis de suport per a la publicació de la producció científica de la UB: edició i publicació de la producció científica, electrònica i en paper (e-prints, tesis, articles, revistes científiques, etc.), gestió de la bibliografia i criteris de normalització.
- Serveis de suport a la difusió d'aquesta producció científica des dels dipòsits institucionals, les bases de dades i els directoris.
- Informació sobre l'avaluació de revistes científiques. Recull d'índexs nacionals i internacionals que avaluen publicacions i investigadors (Factor d'impacte, Eigenfactor, Índex h de Hirsch, etc.).
- Assessorament i informació en gestió dels drets d'autor: propietat intel·lectual i drets d'autor, difusió del coneixement científic, publicació en accés obert, mitjançant l'Oficina de Difusió del Coneixement.

També s'ha iniciat la remodelació de la pàgina d'accés als recursos d'informació incorporant a la pàgina principal una eina de cerca al catàleg i al ReCercador.

2.2.2 Difusió

Coordinació: Laura Miró i Judit Casals.

Aquest grup de treball, que és estable, té com a objectiu principal promocionar i difondre els serveis oferts pel CRAI. Una de les seves prioritats és augmentar la visibilitat de les biblioteques dins i fora de la UB, a més de crear i potenciar una imatge institucional del CRAI comuna i homogènia a totes les biblioteques. Els seus dos àmbits principals d'actuació són la redacció de les notícies del CRAI i el disseny i l'elaboració de material promocional i de màrqueting.

Durant aquest any, el grup de treball ha dut a terme les actuacions següents:

- Ha aplicat el nou logotip del CRAI en tots els productes de màrqueting.
- Ha reforçat les relacions amb Comunicació UB, establint contacte amb la seva unitat d'Imatge Corporativa i Màrqueting per compartir recursos i tasques de distribució de materials.
- Ha dut a terme cinc campanyes de promoció i difusió.
- Ha creat diversos documents model i materials nous:
 - Carpetes de paper per a diferents usos amb el logotip del CRAI UB
 - Models d'avís i cartell per a les biblioteques
 - Model de presentació en PPT (en col·laboració amb la USD)
- Ha reeditat dos productes, les bosses de paper Les biblioteques de la UB i els punts de llibre amb els horaris i els telèfons de les biblioteques, després d'haver-los revisat i actualitzat.

2.2.3 Revistes

El grup de treball de revistes ha acabat d'establir els criteris per gestionar la col·lecció de les publicacions periòdiques impreses de baix ús per determinar-ne la ubicació en un dels dos dipòsits per a publicacions de baix ús: Cervera i el magatzem cooperatiu del CBUC, GEPA.

2.2.4 Dipòsit Digital / GREC

Coordinació: Judit Casals i Ignasi Labastida.

Aquest és un grup creat l'any passat i establert en col·laboració amb els responsables del programari GREC. La finalitat del grup de treball és establir una interconnexió entre el GREC i el Dipòsit Digital per tal que el professorat, en el moment que hagi d'actualitzar el seu currículum, pugui dipositar una còpia dels seus articles juntament amb la referència bibliogràfica, i que aquests es publiquin tan automàticament com sigui possible al Dipòsit Digital, sense incrementar l'esforç del professorat.

L'objectiu general és contribuir a difondre en accés obert els resultats de la recerca publicats per professors de la universitat en revistes científiques.

Aquest any s'ha treballat en els aspectes següents:

- El CRAI ha seleccionat els articles publicats per professors de la UB en revistes científiques, que una vegada analitzades les polítiques editorials permeten publicar en el dipòsit digital una còpia de l'article publicat en una revista comercial.
- El GREC ha proporcionat al CRAI un sistema per extreure de les cites bibliogràfiques del GREC les metadades en format XML. Amb aquesta informació codificada en DublinCore s'ha establert un sistema per ingressar els documents al Dipòsit Digital de la UB després d'obtenir una còpia de l'article de la web de l'editor. Amb aquest sistema s'han ingressat al Dipòsit uns 600 documents de recerca.

2.2.5 Formació d'usuaris

Coordinació: Cristina Güell i Rosa Zaborras

Aquest grup va ser creat el primer semestre de l'any 2009 i el seus objectius generals són:

- Analitzar la formació d'usuaris que s'estava oferint des de les biblioteques del CRAI i elaborar una proposta d'oferta de formació d'usuaris i tipologia de cursos.
- Elaborar una proposta d'implementació de l'oferta de formació d'usuaris al Campus Virtual de la UB.
- Elaborar un projecte d'alfabetització informacional a la UB.

A partir del mes de setembre i per tal de treballar millor cadascun dels objectius, el grup es va subdividir en dos subgrups:

1. Centrat en la implementació de la formació d'usuaris al Campus Virtual de la UB.
2. Dedicat a l'elaboració de la proposta d'integració de les competències informàtiques i informacionals als estudis de grau i postgrau de la UB.

El grup 2, es va ampliar amb la participació d'altres unitats de la UB que estaven implicades en processos de formació d'usuaris:

- El Servei d'Atenció a l'Estudiant (SAE)
- El Departament de Biblioteconomia i Documentació
- La Unitat de Serveis als Usuaris de l'Àrea de Tecnologies

El treball realitzat pels 2 subgrups ha permès:

- Poder disposar d'un model d'integració de la formació d'usuaris al Campus Virtual i que tot el personal de formació pogués començar a treballar amb els materials de suport a la formació i autoformació que cal ubicar en el Campus.
- Disposar d'unes taules de continguts sobre habilitats i competències informàtiques i informacionals que durant el primer semestre del curs 2009-10 van ser la base de la formació en aquestes habilitats, que algunes facultats de la UB van demanar al CRAI que assumís en els ensenyaments de Grau i Postgrau.
- Disposar de tota la informació consensuada respecte a la proposta d'integració de les competències informàtiques i informacionals en els estudis de Grau i Postgrau de la UB que el CRAI havia de presentar a principis de l'any 2010.

2.2.6 Millora del préstec

Coordinació: Cristina Güell

El grup de Millora de préstec va ser creat el segon semestre de l'any 2009 amb l'objectiu general de **vetllar per la millora permanent de la qualitat del servei de préstec que el CRAI ofereix als seus usuaris**

Els objectius específics per al curs 2009-10 han estat:

- Presentar una proposta de modificacions al Reglament de préstec a la reunió de caps del mes de novembre.
- Consensuar el sistema per a les reserves de documents: sobre bibliogràfic o sobre exemplar.
- Activar l'aplicatiu "Materials Booking perquè el puguin utilitzar les biblioteques que així ho desitgin.
- Establir protocols de funcionament per a l'estat "RECLAMAT" i per al manteniment de la base de dades d'usuaris.
- Revisar i millorar la informació sobre el préstec a la Intranet, web, etc.

Com a resultat del treball realitzat pel grup, a finals de l'any 2009 es disposava de:

- Una proposta de Nou Reglament de préstec presentada a la Direcció del CRAI.
- Un sistema de reserves de documents sobre exemplars consensuat.

La resta d'objectius específics, atès que eren per al curs 2009-10, es desenvoluparan el primer semestre de l'any 2010.

2.3 Comissió de Biblioteques

Membres:

Presidenta, en representació del Rector: Carina Rey

Representant de la gerència: Antoni Forés

Representants del personal acadèmic: Blanca Garí, Esperanza Ballesteros, Elisabet Bosch, Ramon Farré, Cristina González, Miquel Térmens, Cèlia Romea, Maite Vilalta

Representants del PAS: Josefina Cairol, Jordi Perna

Representants dels estudiants: Elena Prats, Natàlia García, Tatyana Rodríguez

Assistents: Adelaida Ferrer (directora del CRAI) i Judit Casals (secretària de la Comissió)

La Comissió de Biblioteques, delegada del Consell de Govern, continua amb la seva tasca de marcar les línies generals d'actuació i promoure propostes de millora en el funcionament dels serveis oferts pel CRAI. Aquest any, amb motiu del canvi de rectorat, la Comissió s'ha reunit en una ocasió, el 30 de setembre de 2009, i no en dues com és habitual.

Els temes tractats, a part d'informar sobre novetats en els serveis i la incorporació de nous recursos bibliogràfics, van ser els següents:

- Informe sobre un robatori d'un llibre de Reserva.
- Informe sobre les activitats que realitza el CRAI per promocionar l'accés obert.
- Informe sobre l'ús dels recursos d'informació disponibles a la Biblioteca Digital de Catalunya.
- Situació del magatzem GEPA, que avança lentament i que es treballa per establir procediments, reglament de funcionament i carta de serveis.
- Signatura del conveni amb la Fundación Miguel de Cervantes.
- Noves utilitats que ofereix el programa de gestió Millennium, sobre el servei de préstec d'ordinadors portàtils i sobre el servei de referència virtual consorciat.
- Compliment dels objectius del 2008.
- Aprovació de la Normativa del servei de préstec d'ordinadors portàtils i la Normativa de préstec de documents per a exposicions.
- Aprovació del calendari d'obertura de les biblioteques del CRAI per al curs 2009-2010.

3

COL·LECCIÓ

3 Col·lecció

3.1 Gestió de la col·lecció

Cal destacar les actuacions següents:

- S'han posat a l'abast dels usuaris tretze recursos diferents, que han estat avaluats pels usuaris, a més del personal de biblioteca, a la pàgina de Recursos electrònics en prova: bases de dades, revistes, llibres electrònics.
- S'ha recordat a tots els professors i investigadors de les especialitats de ciències de la salut que el CRAI, mitjançant una despesa anual, és membre col·laborador de BioMed Central, fet que permet obtenir un descompte del 15% sobre el preu de publicació de cada article en una de les revistes de BioMed. Així mateix, si publiquen com a membre d'un grup de recerca o d'una institució mixta, és convenient que el nom de la Universitat de Barcelona sigui mencionat perquè aparegui sempre que es faci una cerca per institució en les diferents bases de dades de l'especialitat.

3.2 Increment del fons

3.2.1 Adquisicions

- Monografies. S'han adquirit 14.560 monografies. Cal destacar la continuació de les col·leccions de llibres electrònics d'Elsevier: *Neuroscience* i *Biochemistry, Genetics and Molecular Biology*, amb la compra dels nous títols apareguts l'any 2008, 25 títols d'OVID i d'altres d'editorials diverses. També s'ha fet una compra consorciada a finals d'any de llibres electrònics de les diferents disciplines de les universitats membres del CBUC a través de dos agregadors: ebrary, amb 422 títols, i Mylibrary, amb 512.
- Revistes. Es continua fent l'estudi d'ús. S'han donat de baixa 256 títols de revista i el nombre de noves subscripcions ha estat de 74. Es manté la política de canviar subscripcions en paper per format electrònic.
- Bases de dades. S'han donat 11 títols de baixa i 9 d'alta. Cal destacar la subscripció feta a SCOPUS. S'ha donat formació als bibliotecaris, així com sessions de presentació a càrrec de l'editorial Elsevier per als professors i els estudiants de tercer cicle. També s'ha fet un seguiment de totes les revistes editades a la UB (publicacions, instituts, departaments, etc.) per proposar-les per ser incloses a la base de dades de SCOPUS. Finalment, s'ha enviat una carta a tots els editors de les revistes de la UB per facilitar-los la informació per incloure aquests títols a SCOPUS.

3.2.2 Donatius

Biblioteca	Nombre	Comentari
Belles Arts	1.697 monografies	Diversa procedència
Biblioteconomia	309 monografies 2 títols de revistes	Diversa procedència
Biologia	508 monografies	Diversa procedència
Campus de Bellvitge	175 monografies	Diversa procedència
Campus Diagonal Nord	43 monografies 5 títols de revistes	Diversa procedència
Campus Mundet	1.512 monografies 193 monografies 13 títols de revistes	Donació de la Dra. Anna Díaz-Plaja Diversa procedència
Dret	1.991 monografies 18 títols de revista	Diversa procedència
Econòmiques	345 monografies 241 números de revista	Servei d'Estudis de Caixa Catalunya Departament d'Estadística
Farmàcia	20 monografies 3 números De revista	Diversa procedència
Física i Química	219 monografies 9 CD-ROM 7 DVD	Donats bàsicament per professors
Lletres	6.000 monografies	Més de 5.000 corresponen al fons Vilanova La resta, de diversa procedència
Matemàtiques	120 monografies 14 números revista 1 sèrie monografies	Diversa procedència
Pavelló de la República	2.048 documents, monografies i títols de revista 1.087 documentació d'arxiu	Documents procedents de més de 100 donacions. La més important, pel que fa al nombre de volums, ha estat la procedent de la família Giralt, amb 1.016 documents
Relacions Laborals	104 monografies	Diversa procedència

Taula 1. Donatius incorporats a les biblioteques

3.2.3 Intercanvi

Les biblioteques han rebut més de 500 títols de revistes per intercanvi amb publicacions editades per la Universitat de Barcelona. Tots han estat incorporats al fons de les diferents biblioteques segons la temàtica. Cal destacar 149 títols a la biblioteca de Matemàtiques; 114 a Lletres; 323 a Filosofia, Geografia i Història; 283 a Geologia, i 168 a Biologia.

La Biblioteca del Pavelló de la República ha rebut d'altres biblioteques del CRAI 317 monografies i 119 títols de publicacions periòdiques i ha enviat a altres biblioteques del CRAI 84 monografies i 18 títols de publicacions periòdiques.

3.3 Fons i col·leccions especials

Cal destacar les actuacions dutes a terme en les col·leccions següents:

- Col·lecció Josep Artigas

Aquesta col·lecció està basada en l'obra gràfica i manuscrita del dissenyador gràfic Josep Artigas i la seva col·lecció personal. Aquest fons, que actualment està dipositat a la Biblioteca de Belles Arts, consta de:

- Llibres i revistes de la col·lecció personal de Josep Artigas
- Material gràfic: cartells, fotografies, col·leccionables, etc.
- Documentació manuscrita
- Maquetes

- Literatura infantil i juvenil (LIJ)

Les donacions de les professores Teresa Duran i Anna Díaz-Plaja han incrementat notablement el fons dotant-lo d'una selecció de llibres molt interessants.

- Aula de Poesia de Barcelona (APB)

S'ha vist incrementada en noves edicions de poemes novells de Barcelona (Biblioteca de Campus Mundet).

- CT: Fons de Biodiversitat Vegetal

Es continua la catalogació de llibres i altres documents de la Unitat de Botànica del Departament de Productes Naturals, Biologia Vegetal i Edafologia de la Facultat de Farmàcia (Biblioteca de Farmàcia).

- Fons Antoni Vilanova

El fons conta de més de 22.000 volums. Conté llibres força valuosos, com ara primeres edicions de llibres espanyols del barroc; primeres edicions del segle XVIII espanyol i francès; una col·lecció extensa de llibres de literatura catalana, espanyola i francesa del segle XIX, i un bon nombre d'obres de l'edat de plata de la literatura espanyola i del modernisme i el noucentisme catalans (Biblioteca de Lletres).

3.4 Col·leccions digitals

- Col·lecció Josep Artigas - Dissenyador gràfic
Amb un ajut del Ministeri de Cultura s'ha digitalitzat una part del material gràfic disponible a la col·lecció dipositada a la Biblioteca de Belles Arts. Aquesta col·lecció digital inclou 92 cartells publicitaris amb la signatura Artigas i Publiartigas, que són una part molt important del conjunt del seu llegat personal. Es tracta de documents impresos, proves d'impremta, esbossos i originals pintats sobre fusta. Les temàtiques són diverses, com ara productes insecticides i per a la neteja, la moda, l'alimentació, els esports, i aspectes socials i culturals (fires, turisme, etc.).
- Fons digital Oriol Martorell
S'ha incorporat a aquesta col·lecció ja existent un important fons digitalitzat gràcies a un ajut del Ministeri de Cultura. S'hi han incorporat 1.319 fotografies, 130 diapositives i 88 partitures.

- Dr. Sabater Pi - Naturalista
Aquest any, també gràcies a un ajut del Ministeri de Cultura, s'han afegit nous materials a aquesta col·lecció:
 - Quatre llibretes de camp referents als goril·les de muntanya, una de les quals tracta dels estudis realitzats conjuntament amb la Sra. Dian Fossey a Rwanda l'any 1972. Les altres tres plasmen les vivències i la conducta dels bonobos als seus hàbitats originals a la República Democràtica del Congo (antic Zaire) l'any 1989. Les diapositives incorporades són de les primeres imatges del goril·la albi jugant al seu espai natural al centre d'Ikundu, a Guinea Equatorial, l'octubre de 1966.
 - Diverses fotografies sobre l'ètnia fang, de la regió nord de Guinea Equatorial, treballant en activitats de la seva vida quotidiana, la dècada de 1950, i també fotografies i diapositives de diferents ètnies africanes que viuen a la costa oest de Guinea Equatorial. Com a més preeminents, destaquen les dels kombe, benga, bujeba i bisió, i les dels massai de Kenya i alguns grups de pigmeus de Kenya i Tanzània.

- Quatre llibretes, una situada a Rwanda el 1972, sobre els gorilles de muntanya, i tres a la República Democràtica del Congo el 1989, sobre els bonobos; a més de 518 fotografies sobre etnografia i 102 diapositives.

- Paper moneda del Pavelló de la República
Consta de gairebé 300 bitllets locals emesos majoritàriament durant la Guerra Civil a Catalunya, tot i que també hi ha emissions estatals del període franquista, de la dictadura de Primo de Rivera i de la II República, d'alguns municipis d'Aragó del període de la Guerra Civil i del 1898 a Cuba.

- Antics posseïdors
Aquesta base de dades presenta informació sobre els antics posseïdors —individus o institucions— dels llibres custodiats a la Biblioteca de Reserva i ofereix imatges de les seves marques de propietat.

El mòdul de cerca de la base de dades permet buscar per nom, categoria professional, tipus de marca, lloc, datació i paraula clau.

Malgrat que actualment la base compta només amb una quarantena d'entrades, el seu creixement serà continu i paral·lel al procés de catalogació. La iniciativa de la Biblioteca de Reserva es pot considerar pionera a Catalunya, i segueix la tendència actualment en voga en el món del llibre antic d'investigació de les procedències i la reconstrucció de les col·leccions.

- Marques d'impressors: renovació

La base de dades Marques d'impressors, iniciada l'any 1998, presenta un nou aspecte i incorpora una nova pàgina d'inici. A més a més, s'hi han incorporat dues novetats: la possibilitat de participar en la base de dades des d'altres institucions i la cerca per paraules clau de la marca en català, castellà i anglès.

La base de dades compta actualment amb 1.372 registres d'impressors i 2.182 imatges de marques.

3.5 Dipòsits digitals

3.5.1 Dipòsit Digital de la UB

La major part d'activitat del Dipòsit Digital s'han centrat en la creació de la comunitat Recerca per difondre en accés obert els resultats de la recerca produïda a la UB.

Per contribuir a incrementar i potenciar la visibilitat dels resultats de recerca produïts a la Universitat, tenint en compte que la UB ocupa el primer lloc de les universitats catalanes en producció total investigadora i en productivitat del personal docent i investigador, el CRAI ha volgut ampliar les estructures fins ara dedicades a aquesta funció.

La comunitat Recerca s'organitza en col·leccions equivalents a les grans matèries treballades en els diversos departaments i grups de recerca de la UB.

Tots els documents publicats en aquestes col·leccions respecten els drets d'autor especificats a la publicació original.

El CRAI, coordinadament amb altres unitats de la UB, com ara l'Oficina de Coordinació de la Recerca, el GREC, etc., i d'acord amb la política científica i de recerca de la Universitat, contribueix a fer més visibles els resultats de la Recerca@UB publicant-los en obert i democratitzant-ne l'accés.

S'han revisat les polítiques editorials respecte a l'accés obert de diferents editorials amb el resultat que s'expressa en el nombre de documents introduïts al Dipòsit Digital de la UB que corresponen a articles publicats en aquestes revistes per algun investigador de la UB:

- *BioMed Central: 37 documents / 21 títols de revista*
- *The American Mathematical Society: 33 documents / 2 títols de revista*
- *The American Society for Clinical Investigation: 27 documents / 1 títol de revista*
- *Institute of Electrical and Electronics Engineers: 75 documents / 29 títols de revista*
- *BiD textos universitaris de biblioteconomia i documentació: 90 documents / 1 títol de revista*
- *EDP Sciences: 31 documents / 1 títol de revista*
- *Duke University Press: 10 documents / 4 títols de revista*
- *American Physical Society - Physical Reviews: 121 documents / 1 títol de revista*

També durant aquest any s'ha treballat en el canvi de versió del programari DSpace en la seva versió 1.5.2. Les millores tècniques que això ha suposat han facilitat el procés de gestió interna i de validació dels documents que s'hi dipositen.

En l'apartat Institucional s'han creat tres col·leccions noves amb uns 51 documents:

- Museu de la Farmàcia Catalana
- Serveis Lingüístics: guies de conversa
- Facultat de Física: Planta 8

En l'apartat de Treballs d'alumnes, s'han creat 10 col·leccions noves amb uns 20 documents:

- Treballs de Didàctica de l'Expressió Musical i Corporal
- Treballs de Recerca del Màster de Geologia
- Projectes Finals de Carrera de Ciències Ambientals
- Màster en Gestió del Patrimoni Cultural
- Projectes de Final de Carrera de Relacions Laborals
- Màster Oficial en Estudis Avançats en Història de l'Art
- Màster Oficial en Nanociència i Nanotecnologia
- Màster en Química Avançada: Química Física de Materials
- Màster Experimental en Química 1
- Màster Oficial en Química Teòrica i Computacional 1

En el nou apartat de Recerca, inaugurat aquest any, s'han creat 50 subcomunitats que corresponen a departaments i grups de recerca de la UB, i que contenen 66 col·leccions amb 759 documents dipositats.

En total, al Dipòsit Digital de la UB s'hi han creat 89 noves col·leccions i s'hi han incorporat 1.186 documents nous. En finalitzar l'any, el nombre total de documents dipositats és de 1.745 documents en 101 col·leccions diferents.

Així mateix, s'ha fet una intensa tasca de difusió del Dipòsit Digital amb diferents visites personalitzades a professors, departaments i unitats administratives.

3.5.2 Revistes Catalanes amb Accés Obert (RACO)

(www.raco.cat)

Com els altres anys, s'han realitzat 16 visites personalitzades a editors de revistes científiques de la UB per explicar els beneficis d'utilitzar RACO com una plataforma que incrementa la visibilitat i la preservació dels continguts d'aquestes revistes. També s'ha donat suport i informació sobre la utilització del programari OJS (programa informàtic que sustenta el RACO) perquè pugui ser utilitzat com una eina de gestió de tot el procés editorial d'una revista electrònica.

Durant el 2009 la UB ha publicat vuit noves revistes en aquest dipòsit cooperatiu:

- *(con)textos Revista d'Antropologia i Investigació social*
- *Boletín americanista*
- *D'Art (1972-1997), que continua com a Matèria: revista d'art*
- *Revista de Bioètica y Derecho*
- *RIDU Revista d'Innovació Docent Universitària (edició avançada)*
- *Temps d'Educació*
- *Pedralbes Revista d'Història Moderna*
- *Quaderns d'Itàlia*

A més a més, la UB com d'altres anys, s'ha beneficiat dels ajuts atorgats pel CBUC per digitalitzar revistes en paper i facilitar-ne la incorporació a RACO. Les revistes que han rebut l'ajut del 2009 i que s'aniran incorporant el 2010 són les següents:

- *Assaig de Teatre*
- *Aurora Papeles del Seminario María Zambrano*
- *Estudios de fonética experimental*
- *Ex-Novo Revista d'Història i Humanitats*
- *Pyrenae Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*
- *Temps d'educació (v.1 al 25)*

Durant aquest any s'han incorporat a RACO tres noves funcionalitats: s'ha millorat el procés d'indexació, i s'ha creat un programa de detecció d'articles duplicats i un altre per a l'eliminació definitiva d'articles esborrats.

Des de la Unitat de Projectes s'ha col·laborat en la primera Setmana de l'Accés Obert, amb la comunicació *El portal de revistes RACO*.

Així mateix, s'ha continuat mantenint el portal de revistes científiques de la UB que conté informació bibliogràfica de les 62 revistes que es publiquen a la Universitat, incorporant-hi sis revistes: *RIDU* (04-2009); *Transfer Revista Electrónica sobre Traducción e Interculturalidad* (06-2009); *Anuario de hojas de Warmi* (07-2009); *Quaderns d'Italià* (UAB/UB) (07-2009); *Dialectologia Revista Electrónica* (09-2009); *Her&Mus Heritage & Museography* (10-2009)

3.5.3 Memòria Digital de Catalunya (MDC)

(<http://mdc.cbuc.cat>)

La Universitat de Barcelona ha integrat l'any 2009, en aquest repositori cooperatiu de col·leccions digitals catalanes, dues noves col·leccions i 2.253 documents:

- **Col·lecció Josep Artigas, - Dissenyador gràfic**

Aquesta col·lecció digital inclou 92 cartells publicitaris amb la signatura d'Artigas i Publiartigas, que són una part molt important del conjunt del seu llegat personal.

- **Paper moneda del Pavelló de la República**

Consta de 276 bitllets locals emesos majoritàriament durant la Guerra Civil a Catalunya, tot i que també hi ha emissions estatals del període franquista, de la dictadura de Primo de Rivera i de la II República, d'alguns municipis d'Aragó del període de la Guerra Civil i del 1898 a Cuba.

EL CBUC ha millorat les prestacions de la Memòria Digital de Catalunya amb un canvi de versió que ha permès noves funcionalitats i separar les col·leccions d'imatges de les textuals.

Així mateix, s'ha treballat l'últim trimestre de l'any en l'adaptació de les metadades de totes les col·leccions de la UB existents a la Memòria Digital de Catalunya perquè també puguin ser consultades des de la biblioteca multimèdia Europea, que és una iniciativa que pretén oferir accés obert al patrimoni cultural i científic d'Europa a través d'un portal interdisciplinar, així com donar suport a la digitalització del patrimoni cultural i científic europeu. Europea també té una versió en català, feta per la Biblioteca de Catalunya, a proposta d'aquest organisme europeu.

3.5.4 RECERCAT

(www.recercat.net)

Els usuaris han continuat introduint documents en aquest dipòsit digital cooperatiu orientat a la recerca i especialitzat en literatura grisa.

La UB ha incorporat una nova col·lecció, Arqueologia i Arqueometria, del grup de recerca ERAUB. En total s'han ingressat a Recercat, 65 documents nous.

Paral·lelament, aquest any s'ha treballat en el canvi de política d'introducció de documents en aquest dipòsit cooperatiu. S'ha decidit que els documents resultants de la recerca i altres documents de recerca es publicaran primer al Dipòsit Digital de la UB i després de manera automàtica també seran accessibles des de Recercat. Durant l'últim trimestre de 2009 s'ha estat treballant en el procés de canvi realitzant proves d'ingesta de metadades i de documents de manera automàtica, i també s'ha aprofitat l'ocasió per fer una reestructuració de les col·leccions en funció de la nova estructura de la comunitat de recerca creada al Dipòsit Digital de la UB. Els resultats seran visibles el 2010.

El CBUC ha dut a terme millores en el Recercat, com ara una funcionalitat que permet importar del catàleg totes aquelles metadades que generen punts d'accés (autors, col·leccions, matèries, etc.).

3.5.5 Tesis Doctorals en Xarxa (TDX)

(www.tesisenxarxa.net)

Aquest any s'han incorporat 378 tesis, al finalitzar l'any el nombre total de tesis de la UB dipositades al TDX és de 1.730.

D'altra banda, la UB ha rebut, juntament amb els altres membres del CBUC, un ajut per digitalitzar 77 tesis en paper de la nostra universitat.

Coincidint amb l'inici del curs acadèmic, el 18 de setembre, s'han emès certificats de reconeixement a les tres tesis més consultades durant el curs acadèmic 2008-09 de cada universitat que participa en el servidor de Tesis Doctorals en Xarxa (TDX).

Les tesis de la UB més consultades en aquest curs acadèmic han estat les següents:

- *Educación del razonamiento lógico matemático en educación infantil*, de la Dra. María Pilar Ruesga Ramos, dirigida pels Drs. Mariela Orozco Hornaza i Joaquim Giménez Rodríguez, i presentada en el Departament de Didàctica de les Ciències Experimentals i la Matemàtica.
- *Trastorno por déficit de atención con hiperactividad. Evaluación y tratamiento psicológico*, de la Dra. Caterina Calderón Garrido, dirigida pels Drs. Juan Antonio Amador i Campos i Maria Forns i Satacana, i presentada en el Departament de Personalitat, Avaluació i Tractament Psicològic.
- *La educación emocional en la educación primaria: currículo y práctica*, de la Dra. María Mireya Abarca Castillo, dirigida pels Drs. Josefina Sala i Roca i Rafel Bisquerra i Alzina, i presentada en el Departament Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació.

A més, dues tesis doctorals dipositades a TDX van ser guanyadora i finalista de la segona edició del premi de l'Institut d'Estudis Mòn Juïc (leMJ) amb la col·laboració de la Xarxa Lluís Vives. *La imatge del filòsof i de l'activitat filosòfica a la Grècia antiga. Anàlisi dels tòpics biogràfics presents a les vides i doctrines dels filòsofs més il·lustres de Diògenes Laerci*, de Sergi Grau Guijarro, va ser la guanyadora i l'obra finalista va ser *Formació i estructura de les arrels verbals en semític*, d'Eulàlia Vernet i Pons.

Així mateix, cal destacar que la Biblioteca de Medicina del CRAI de la UB va introduir la tesi doctoral de Dolors Aleu i Riera (1857-1913) *De la necesidad de encaminar por nueva senda la educación higiénico-moral de la mujer*. Aquesta és una actuació de gran interès, ja que Dolors Aleu va ser la primera dona de tot l'Estat espanyol que va aconseguir llicenciar-se en Medicina (1879) i doctorar-se en aquesta disciplina (1882).

La tesi d'aquesta metgessa catalana també és la primera publicada que es troba al domini públic, és a dir, que qualsevol persona pot utilitzar aquesta obra lliurement sense cap mena de restriccions sempre que es mantingui el reconeixement d'autoria i la integritat de l'obra. Aquesta llibertat d'ús és possible perquè ha finalitzat el termini de vigència dels drets d'explotació de l'obra, que en aquest cas era de vuitanta anys després de la mort de l'autora.

3.5.6 Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes

(www.cervantesvirtual.com/portal/universitatbarcelona)

Didac Ramírez Sarrió, rector de la Universitat de Barcelona, i Ignacio Jiménez Raneda, rector de la Universitat d'Alacant i vicepresident de la Fundació Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes, van signar el 17 de setembre el conveni de col·laboració per a la incorporació d'una part del fons bibliogràfic de la Universitat a la Biblioteca Cervantes.

Entre aquests continguts hi ha una selecció d'obres originals del fons de reserva de la UB, que inclou manuscrits, incunables i primeres edicions dels segles XVI, XVII i XVIII.

La signatura del conveni reforça i institucionalitza la tasca que s'havia iniciat l'any 2006 amb el primer projecte de digitalització i demostra que és una bona oportunitat per difondre els fons patrimonials el fet de disposar d'un portal institucional per la UB, tant a la pròpia Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes com al portal de la xarxa Joan Lluís Vives, xarxa que agrupa les universitats de parla catalana.

Encara que el ritme d'introducció de documents és lent, es treballa perquè el producte final sigui de qualitat. Aquest any s'hi han introduït 16 documents i es mantenen reunions tècniques amb els responsables de la Cervantes per prendre mesures per augmentar-ne el ritme i establir altres millores tècniques.

Aquest any també s'ha fet un nou disseny del portal institucional.

Una altra actuació que ha portat a terme la Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes és que des del mes de desembre de 2009 aquest fons també es pot consultar des de la biblioteca multimèdia Europea, que és una iniciativa que pretén oferir accés obert al patrimoni cultural i científic d'Europa a través d'un portal interdisciplinar, així com donar suport a la digitalització del patrimoni cultural i científic europeu. Amb aquesta nova possibilitat d'accedir als documents des d'Europeana, es reforça la intenció de la UB de preservar, difondre i fer públic el seu patrimoni bibliogràfic, gestionat pel CRAI de la UB.

3.6 Catàleg

3.6.1 Millennium

El programa de gestió de biblioteques ja està totalment aplicat, i durant aquest any s'han anat incorporant millores per a l'usuari i per a la gestió interna. Una de les novetats importants que ofereix el nou sistema és l'existència d'un únic catàleg que incorpora tots els fons antics i moderns, i no diferenciat com abans. També ofereix mitjançant El meu compte moltes possibilitats de personalització i de fer gestions en línia, com ara renovacions i reserves de llibres en préstec, modificació de les dades personals i visualització de l'historial de lectura.

3.6.2 Millores a la interfície del catàleg per a l'usuari (OPAC)

Les millores incorporades a la interfície de l'OPAC són les següents:

- S'ha traduït la interfície a l'anglès i el castellà.
- S'ha millorat la navegació del catàleg amb el canvi d'idioma per no perdre la cerca o la pantalla en canviar de llengua.
- S'ha afegit el botó Google Previews. Amb aquesta funcionalitat, en visualitzar el registre es fa una cerca a Google Books que, si troba el document, pinta el botó que permet previsualitzar el document en línia.
- S'ha afegit el botó Compartir (Facebook, correu, Amazon, etc). Es troba a cada visualització de registre, i permet accedir a més de 250 serveis per marcar, enviar, guardar o compartir un registre de catàleg.
- S'ha incorporat al catàleg la cerca per gènere/forma, per facilitar l'accés a diversitat de materials: obres de referència, com ara diccionaris, enciclopèdies, anuaris, almanacs, etc.; material audiovisual, com documentals, llargmetratges, curtmetratges, etc.; documents gràfics, com aiguades, cartells, paper moneda, llibres d'artistes, i finalment recursos electrònics, com revistes electròniques, llibres electrònics, etc., entre d'altres.
- S'han millora les reserves des de l'OPAC sobre documents prestats: ara l'usuari pot escollir quin exemplar vol reservar i també la biblioteca on vol recollir el document, i també indicar la data que li interessa que es conservi la reserva.
- S'ha afegit el botó de RefWorks per facilitar l'exportació dels registres del catàleg directament a RefWorks.
- S'ha creat l'opció de desar registres a Les meves llistes. És una opció d'El meu compte que permet guardar registres en llistes personals dins del registre d'usuari.

- S'ha canviat l'url del catàleg que facilita un accés directe al catàleg i conté el domini ub com altres aplicacions de la universitat <http://cataleg.ub.edu/>.
- S'han incorporat cobertes de llibres i imatges d'altres materials, com ara documents gràfics.

3.6.3 Millores generals a Millennium

Mòdul Scheduler. Aquest mòdul permet programar i executar de manera automàtica llistes, càrrega i exportació de fitxers. S'ha utilitzat aquest mòdul per automatitzar la creació de llistats periòdics de manteniment de catàleg (novetats, perduts; documents reclamats per cada biblioteca, etc.). També s'ha utilitzat per publicar les noves adquisicions bibliogràfiques.

La principal millora és que la llista es presenta com el resultat d'una cerca al catàleg i amb les mateixes opcions que tenen tots els registres del catàleg (guardar, exportar, reservar, etc.).

Altres actuacions:

- Parametrització i testeig del mòdul d'adquisicions per a una prova pilot
- Eliminació de camps identificatius de la migració a tota la base de dades
- Canvi de contrasenyes de la implementació
- Càrrega de registres de revistes i llibres electrònics recuperats del CBUC pendents de catalogar
- Instal·lació del LDAP a Millennium
- OPAC configurat amb més opcions per al personal del CRAI.

3.6.4 Catalogació i metadades

Amb el progressiu augment de la compra de recursos en línia i gràcies al fet que el Millennium permet la càrrega massiva de registres de catalogació consorciada, així com dels registres MARC 21 proporcionats per determinats proveïdors, el catàleg ha incrementat considerablement els registres de recursos electrònics que donen accés directe a un gran nombre de documents, la majoria dels quals són publicacions periòdiques.

3.6.5 Fons modern i fons antic

L'increment dels registres bibliogràfics al catàleg durant l'any 2009 ha estat de 44.959 registres, dels quals s'extreuen les xifres per aquests conceptes. Les dades estadístiques que es donen a continuació reflecteixen la catalogació anual de fons modern i de fons antic.

Procedència de la catalogació	Catalogació original	14.686	44.959
	Còpia del CCUC	22.086	
	Còpia d'OCLC	4.115	
	Còpia d'altres catàlegs	4.052	
Per tipus de suport	Material imprès	38.267	44.959
	Tots els suports	1.218	
	Material no-llibre Electrònics en línia	5.929	
Per tipologia	Monografies	41.784	44.959
	Publicacions periòdiques	1.779	
	Parts components	1.392	

Taula 2. Incorporació de registres al catàleg

Actualment el catàleg d'autoritats, una vegada fetes les depuracions pertinents per normalitzar els continguts, conté 355.268 registres.

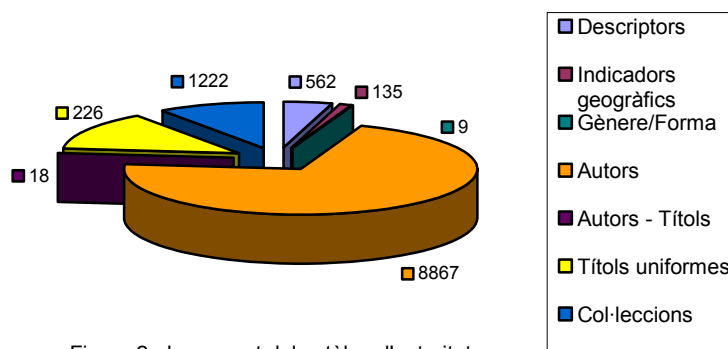

Figura 2. Increment del catàleg d'autoritats

L'increment del nombre d'exemplars, tant de fons modern com antic, ha estat el següent:

66.180 registres d'exemplars
1.424 registres de fons

Taula 3 . Creixement dels fons al catàleg

Diferenciat per conceptes, el total de registres d'exemplars ingressats és el següent:

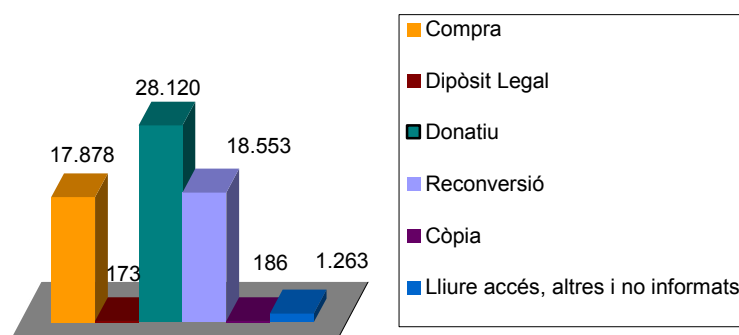

Figura 3 Nombre d'exemplars ingressats segons concepte

3.7 Emmagatzematge

3.7.1 Dipòsit de Cervera

Des de Gestió de la Col·lecció es va elaborar un informe adreçat a la directora del CRAI sobre l'avaluació del possible tancament del dipòsit de Cervera i el trasllat de tot el fons al GEPA, magatzem cooperatiu del CBUC. Es va desestimar el tancament per diverses raons, entre les quals algunes d'econòmiques i de funcionament del GEPA encara no establert definitivament.

Es va realitzar la separació de les 5.000 fitxes de monografies per catalogar que hi ha al dipòsit de Cervera segons l'any d'edició per poder aplicar criteris de gestió de la col·lecció abans de catalogar-les.

- Fins a 1900 (per passar-les al fons de Reserva)
- Des de 1901 fins a finals de 1945 (per conservar-les com a fons històric)
- Des de 1946 fins a finals de 1981 (fons modern amb el DL de Barcelona des de l'any de la seva creació)
- Des de 1982 fins a l'actualitat (fons modern amb el DL de Barcelona que també rep la Biblioteca de Catalunya)
- Sense data a la fitxa

3.7.2 Garantia d'Espai per a la Preservació de l'Accés (GEPA)

S'han fet nous enviaments de material des de les biblioteques de les institucions membres del CBUC. Des de la Unitat de Gestió de la col·lecció s'ha gestionat la tramesa dels documents que la Universitat de Barcelona ha aportat al magatzem GEPA. S'hi han enviant diversos títols de revista que es reben en format electrònic, als quals es pot accedir des del número 1 a través del web del CRAI. A més a més, la mateixa Universitat ha conservat una col·lecció impresa de cadascun dels títols enviats.

Totes les col·leccions de revistes provinents de les diferents institucions del CBUC i incorporades als fons del magatzem durant l'any 2009 apareixen al CCUC dins la nova ubicació Magatzem GEPA i són accessibles per a la consulta al magatzem mateix o a través del Servei de Préstec Interbibliotecari.

4

SERVEIS

4 Serveis

4.1 Consultes al catàleg

Des del mes de juliol del 2008, quan es va iniciar el funcionament del catàleg amb Millennium, no és possible diferenciar les consultes al catàleg per a fons modern i fons antic, ja que ambdós configuren un únic catàleg. Per aquest motiu, tal com ja es va fer l'any 2008, enguany només s'ofereixen dades del nombre de consultes al catàleg en global.

Sí que s'ha mantingut a banda el catàleg d'autoritats, per tant es continua oferint aquesta dada de manera diferenciada.

El fort increment del nombre de consultes al catàleg no és del tot real, ja que té a veure amb el canvi del sistema de gestió de les biblioteques del CRAI que es va dur a terme l'estiu del 2008. El nou programari –Millennium– comptabilitza les estadístiques de consultes al catàleg de manera totalment diferent a com ho feia el sistema VTLS, que s'havia emprat anteriorment.

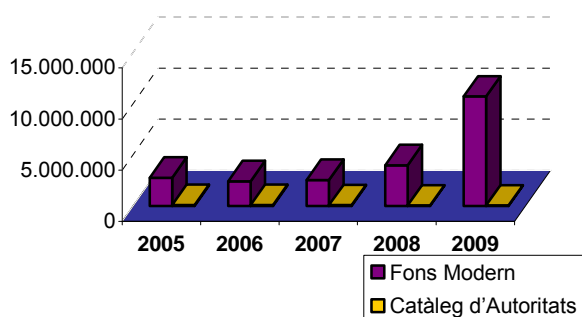

Figura 4. Evolució de consultes a catàleg

4.2 Atenció a la sala

L'atenció en sala que es fa des de les biblioteques del CRAI de la UB és molt difícil de mesurar, ja que inclou tant l'ús de les infraestructures pròpies de l'espai físic de les biblioteques com l'ús dels serveis presencials que contenen. Malauradament, no es disposa de cap mitjà fidedigne que permeti saber el moviment dels fons bibliogràfics que genera la pròpia consulta a les sales de totes les biblioteques, ni tampoc el nombre d'usuaris que han accedit a les aules informàtiques o a les sales de treball en grup.

L'única dada que pot donar una idea del moviment que s'ha generat de manera presencial als diferents espais és el nombre d'usuaris que han entrat a les biblioteques. Per tant, aquest valor és el que s'utilitza en aquest apartat.

El nombre total d'usuaris que han visitat el conjunt de biblioteques del CRAI al llarg de l'any 2009 és de 5.532.712; d'aquests, 664.412 ho han fet el dissabte i els festius. Segons les dades de l'*Anuario de las bibliotecas universitarias y científicas españolas de REBIUN (Red de Bibliotecas Universitarias)*, les biblioteques del CRAI de la UB són les que reben el nombre més alt de visites d'usuaris a l'any.

L'obertura de les biblioteques el dissabte i els festius no les afecta a totes de la mateixa manera. Per aquesta raó, la taula que es presenta a continuació indica el nombre de visites que han tingut les diferents biblioteques del CRAI, *excloent-hi* el nombre de visites que han tingut lloc el dissabte i els festius.

Biblioteca	Entrades de dilluns a divendres	%
Belles Arts	30.236	0,62
Biblioteconomia	330.731	6,79
Biologia	84.752	1,74
Campus de Bellvitge	242.066	4,97
Campus Diagonal Nord	540.985	11,11
Campus Mundet	489.638	10,06
Dret	391.038	8,03
Econòmiques	261.293	5,37

Empresarials	181.646	3,73
Farmàcia	282.300	5,80
Filosofia, Geografia i Història	578.265	11,88
Física i Química	314.319	6,46
Geologia	113.361	2,33
Lletres	498.506	10,24
Matemàtiques	105.530	2,17
Medicina	330.260	6,78
Pavelló de la República	6.540	0,13
Relacions Laborals	86.834	1,78
Total	4.868.300	100,00

Taula 4. Entrades a les biblioteques

La mitjana d'ocupació diària més alta ha estat a les biblioteques del Campus Diagonal Nord, de Filosofia, Geografia i Història i de Lletres.

Hi ha hagut un lleuger increment en el nombre de visites a les biblioteques, tot i que es manté molt semblant els darrers cinc anys.

Aquesta dada és prou significativa de la importància que l'espai físic de la biblioteca continua tenint per als usuaris. Així, tot i que la majoria de recursos d'informació que s'ofereixen són accessibles en línia, igual que moltes de les transaccions relacionades amb els serveis, els usuaris continuen accedint als espais de les biblioteques, on a més de trobar-hi espai adequat per a les necessitats d'estudi i aprenentatge també hi troben espais específics per al treball en grup o aules d'ordinadors, o préstec d'ordinadors portàtils, etc, que es van adequant a les noves necessitats que sorgeixen dels avenços tecnològics i del nou model d'aprenentatge que s'està implementant a l'Espai Europeu d'Educació Superior.

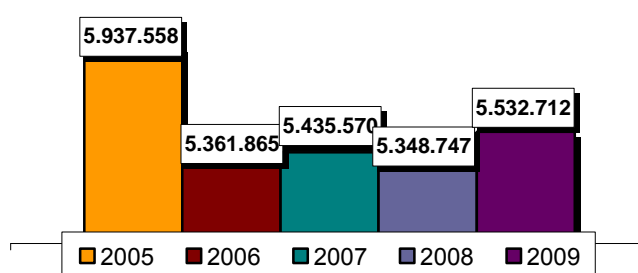

Figura 5. Evolució d'entrades a les biblioteques

Pel que fa al nombre d'entrades a les biblioteques que han obert el dissabte i els festius, també s'hi constata un lleuger increment.

Biblioteca	Entrades
Campus de Bellvitge	16.472
Biologia	14.061
Campus Diagonal Nord	226.656
Campus Mundet	137.218
Dret	25.453
Empresarials	18,676
Farmàcia	7.290
Filosofia, Geografia i Història	177.118
Física i Química	18.408
Medicina	19.424
Relacions Laborals	3.636
Total	664.412

Taula 5. Visites a les biblioteques el dissabte i els festius

Cal tenir present que aquests períodes d'obertura extraordinària s'han anat consolidant els darrers anys i actualment ja hi ha algunes biblioteques que obren pràcticament cada dia de l'any, com és el cas de les següents:

- Biblioteca del Campus Diagonal Nord, primer nivell
- Biblioteca del Campus Mundet
- Biblioteca de Filosofia, Geografia i Història

Aquestes biblioteques només tanquen els dies 1 de gener, 1 de maig, 24 de setembre i 25 i 26 de desembre.

Per altra banda, la Biblioteca de Medicina obre el dissabte entre els mesos de gener i juny, i la resta obren tots els caps de setmana i festius dels períodes d'exàmens.

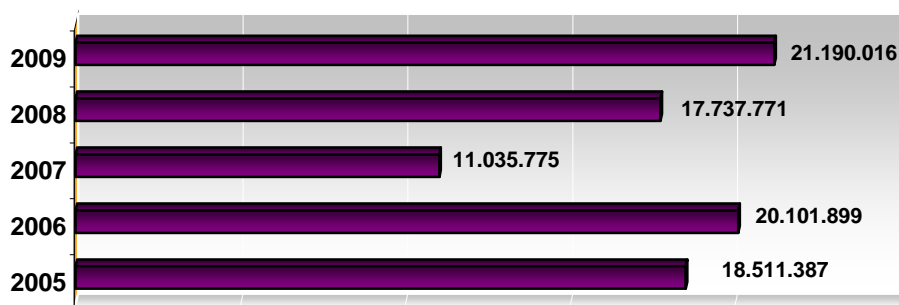

Figura 6. Evolució de l'obertura el cap de setmana

4.3 Préstec

S'ha dut a terme tot un seguit de millores per a l'usuari en l'ús d'aquest servei, com ara les següents:

- Activació de la possibilitat de reservar documents prestats des d'El meu compte de l'OPAC; és a dir, l'usuari es pot gestionar les seves reserves en línia.
- Millora del servei en les màquines d'autopréstec. S'han aclarit els continguts dels missatges tant en línia com impresos i s'han traduït al català.

El mes d'octubre es va posar en funcionament el grup de treball de Millora de préstec, amb l'objectiu d'elaborar la proposta de nou reglament del servei de préstec i de millorar la gestió interna del servei. En el marc de la millora de la gestió interna s'han redactat diversos procediments i se n'han millorat d'altres ja existents.

Pel que fa a les dades d'ús del servei, s'ha continuat amb un lleuger increment, tal com s'ha constatat els darrers anys.

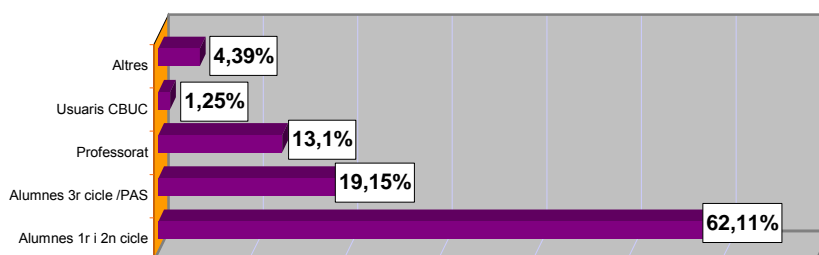

Figura 7. Distribució del préstec segons tipus d'usuari

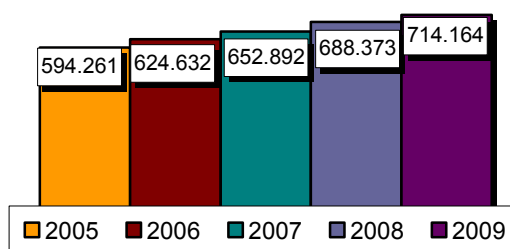

Figura 8. Evolució del nombre de préstecs

4.4 Préstec de portàtils

El servei de préstec de portàtils amb connexió sense fils a Internet es va posar en funcionament el desembre del 2006 en algunes biblioteques. El parc informàtic amb què es comptava era de 61 ordinadors i el servei s'oferia a 10 de les 18 biblioteques del CRAI.

El servei està adreçat als usuaris de la comunitat universitària de la UB i els equips es poden utilitzar dins dels recintes de les biblioteques, per un període de quatre hores, de dilluns a divendres.

L'any 2008 es va ampliar el parc informàtic, que va passar a ser de 92 ordinadors, i el nombre de biblioteques que oferien el servei, 13 de les 18 biblioteques del CRAI.

L'any 2009 s'ha tornat a ampliar el parc informàtic per a aquest servei i s'ha passat a tenir 133 ordinadors i a oferir el servei en 16 de les 18 biblioteques del CRAI. Concretament, han iniciat aquest servei l'any 2009 les biblioteques d'Empresarials, de Geologia i de Matemàtiques.

Així mateix, s'ha redactat una nova normativa del servei, que fa més fàcil el seu ús per l'usuari i la seva gestió pel personal de les biblioteques del CRAI. La nova normativa però, no entrarà en vigor fins al curs 2010-11.

Com a resultat de l'ampliació del parc d'ordinadors i del nombre de biblioteques que ofereixen el servei, enguany el nombre de préstecs s'ha vist incrementat el 257% respecte al curs anterior.

Biblioteca	Ordinadors	Total	%
Biblioteconomia	15	2.856	7,98
Biologia	10	6.592	18,42
Campus Bellvitge	12	3.485	9,74
Campus Diagonal Nord	6	146	0,41
Campus Mundet	12	3.642	10,18
Dret	9	1.902	5,31
Econòmiques	6	2.593	7,24
Empresarials	8	632	1,77
Farmàcia	6	968	2,70
Filosofia, Geogr. i Història	10	2.636	7,36
Física i Química	6	1.674	4,68

Geologia	4	339	0,95
Lletres	7	1.244	3,48
Matemàtiques	5	58	0,16
Medicina	14	6.446	18,01
Relacions Laborals	3	580	1,62
Total	133	35.793	100,00

Taula 6. Nombre de préstecs de portàtils

4.5 Servei de Préstec Interbibliotecari

El Servei de Préstec Interbibliotecari (PI) és un servei molt consolidat al CRAI de la UB i que, a més, és el principal proveïdor del conjunt de biblioteques universitàries espanyoles que formen part de REBIUN, així com de les biblioteques del CBUC. És un servei centralitzat, que rep totes les sol·licituds via web i que es gestiona amb el programa GtBib de l'empresa Kronos SA.

S'ha millorat l'accés dels usuaris a aquest servei amb l'activació de la identificació per als usuaris interns, amb el codi i contrasenya de la intranet de la UB.

Les dades més significatives del moviment del servei són les següents:

Tipus d'usuari	Nombre d'usuaris	Documents servits
Usuaris UB	7.233	
Usuaris no-UB	1.127	
TOTAL	8.360	6.705 (80,20%)

Taula 7. PI com a centre peticionari

Tipus d'usuari	Sol·licituds	Documents servits
Biblioteques REBIUN (incloent-hi CBUC)	16.063	
Biblioteques no-REBIUN	7.548	
Centres estrangers	207	
TOTAL	23.818	19.223 (80,71%)

Taula 8. PI com a centre subministrador

El volum de documents servits per PI a usuaris propis ha tingut enguany un lleuger decrement.

Pel que fa als documents servits a altres biblioteques o centres estrangers, també manifesta un lleuger decrement.

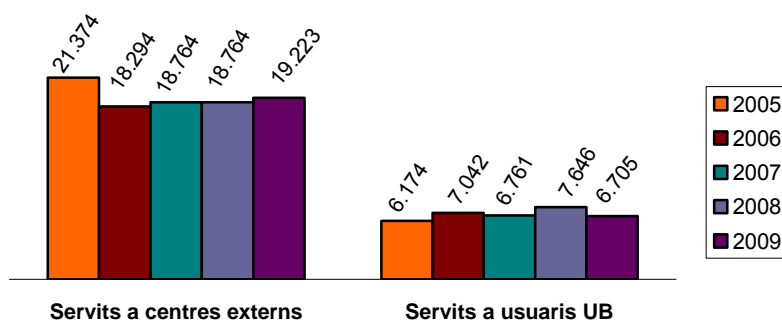

Figura 9. Evolució del servei de Préstec Interbibliotecari

La lleugera baixada en el volum de transaccions d'aquest servei es deu al fet que cada vegada més biblioteques tenen les subscripcions a revistes electròniques per paquets de l'editor, amb la qual cosa les col·leccions de revistes es van igualant en totes les biblioteques de l'Estat espanyol. En canvi, el fons de llibres manté les seves diferències i el préstec interbibliotecari d'aquesta tipologia de documents es continua incrementant cada any.

4.6 Formació d'usuaris

La formació d'usuaris és un servei que, si bé cada vegada és més necessari a les biblioteques perquè els usuaris coneguin a fons tots els recursos i serveis que hi ha a la seva disposició, es troba amb la dificultat que els usuaris a priori en percebin la necessitat. L'oferta que en aquest sentit es fa des de les biblioteques del CRAI és molt àmplia, però no sempre s'acaba duent a terme en la seva totalitat. Aquest any s'ha creat el Punt d'Acollida, informació adreçada als alumnes de nou ingrés sobre serveis i recursos de la biblioteca. La biblioteca del Campus de Bellvitge ha tingut 148 usuaris, i Relacions Laborals, 115.

Actualment, però, amb el nou model de graus que ja s'han anat implementant a la UB, s'ha iniciat un procés de participació dels formadors del CRAI, sota demanda del professorat, en assignatures reglades. L'objectiu és formar els alumnes en competències informacionals i fer la formació dins d'assignatures o plans d'acció tutorial de les diferents disciplines que s'imparteixen.

Continuant en la línia de cursos anteriors, s'han ofert diferents tipus de sessions:

- Nivell bàsic: proporcionen informació bàsica sobre les diferents biblioteques i els serveis i recursos d'informació que ofereixen.
- Nivell avançat/especialitzat: formen en el coneixement i en l'ús dels recursos d'informació específica de què disposen les biblioteques, segons els ensenyaments o els temes.
- Sessions a mida: professors i grups d'usuaris tenen la possibilitat de sol·licitar sessions de formació relacionades amb un tema específic o un recurs concret no previst en les sessions habituals programades per les biblioteques.

El nombre de sessions i hores dedicades a la formació d'usuaris s'ha anat incrementant a les diferents biblioteques, tal com es pot veure a la taula següent:

Biblioteca	Sessions	Assistents	Hores
Belles Arts	27	397	58
Biblioteconomia	21	567	29
Biologia	69	299	129
Campus de Bellvitge	93	1.507	219
Campus Muntet	63	2.137	115
Dret	24	565	43
Econòmiques	142	240	87
Farmàcia	23	225	31
Física i Química	22	316	40
Matemàtiques	11	214	13
Lletres	61	201	54
Pavelló República	354	541	344
Relacions Laborals	60	527	67
Reserva		29	29
Total	970	7.734	1255

Taula 9. Dades de formació d'usuaris

El fet que el nombre de cursos sigui més alt es deu al fet que la majoria dels cursos s'han fet sota el concepte *formació a mida*, que tal com s'ha indicat inclou la formació en competències informacionals. Així, aquest tipus de formació ha tingut un increment del 163% respecte al curs anterior, en què ja va tenir un increment del 346% respecte a l'any 2007.

A finals de l'any 2007 es va inaugurar l'oferta de cursos d'autoaprenentatge amb el curs d'Autoaprenentatge en Recursos d'Informació (ATRI). Aquest curs té els objectius següents:

Potenciar el desenvolupament d'habilitats informacionals.

Potenciar el pensament crític.

Conèixer i treure tot el rendiment dels recursos i serveis que les biblioteques del CRAI posen a disposició dels seus usuaris.

Aprendre a aprendre: assentar les bases per a un aprenentatge continu.

Enguany, aquest curs l'han consultat 1.374 usuaris, dels quals 1.327 (97%) han fet ús del tutorial, cosa que suposa un increment del 30% sobre les dades d'ús del 2008.

4.7 PaB: «Pregunteu al bibliotecari»

El PaB és un servei d'informació pensat per resoldre qualsevol qüestió sobre la biblioteca, el funcionament dels seus serveis i la recerca bibliogràfica i documental. Es procura donar una resposta ràpida i acurada sobre qüestions concretes o facilitar les eines documentals necessàries per trobar aquestes respostes. Les preguntes es poden formular des de qualsevol ordinador connectat a Internet, les 24 hores del dia els 7 dies de la setmana i gairebé en la seva totalitat es responen en un termini màxim de 24 hores.

Peticions rebudes	2.089
Respostes efectuades	2.860

Taula 10. Peticions i respostes al PaB

El 72,67% de les peticions rebudes provenen de la UB; d'aquestes, el 45,14% provenen d'estudiants de la UB, el 17,43% del professorat de la UB, el 4,55% del PAS de la UB i el 5,5% d'Antics UB. La resta, és a dir, el 27,33%, provenen d'usuaris externs a la UB.

La majoria de peticions rebudes han estat per temes de préstec (23%) i revistes electròniques (15,32%).

Enguany, la corba d'ús del servei posa de manifest un lleuger decrement en el nombre de demandes rebudes, dada que es pot interpretar com una millora en la informació relativa als recursos i els serveis del CRAI publicada al web.

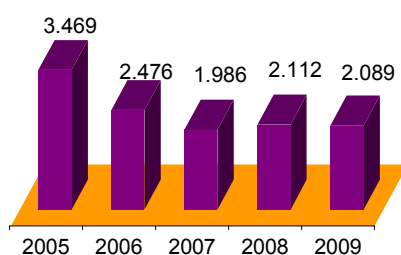

Figura 10. Evolució de peticions rebudes al PaB

4.8 Suport a la docència

El Servei de Consultes per a la Docència 24x7 ha rebut 1.613 peticions. El grup de personal que dona resposta està constituït per dos coordinadors responsables, que pertanyen a la USD, i deu persones que estan als PSD i USD.

S'ha donat resposta a totes les peticions, en un termini que mai ha sobrepassat les 48 hores.

Aquestes peticions les hem dividit per les temàtiques següents:

Campus Virtual UB	1.152
Dipòsit Digital UB	2
Dossiers electrònics	359
Drets d'autoria	1
EEES	1
Eines i funcions del Campus Virtual	18

Elaboració de material docent	14
Elaboració material docent	5
Formació de professorat (ICE)	2
Incidències tècniques	1
Innovació docent	5
Normatives UB	8
Altres	44
Suggeriments	1

Taula 11. Nombre de peticions dividides per temàtiques

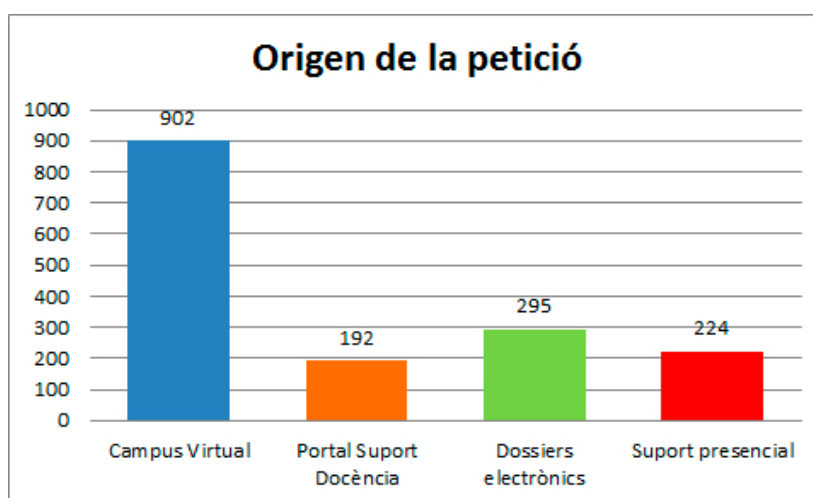

Figura 11. Peticions rebudes segons origen

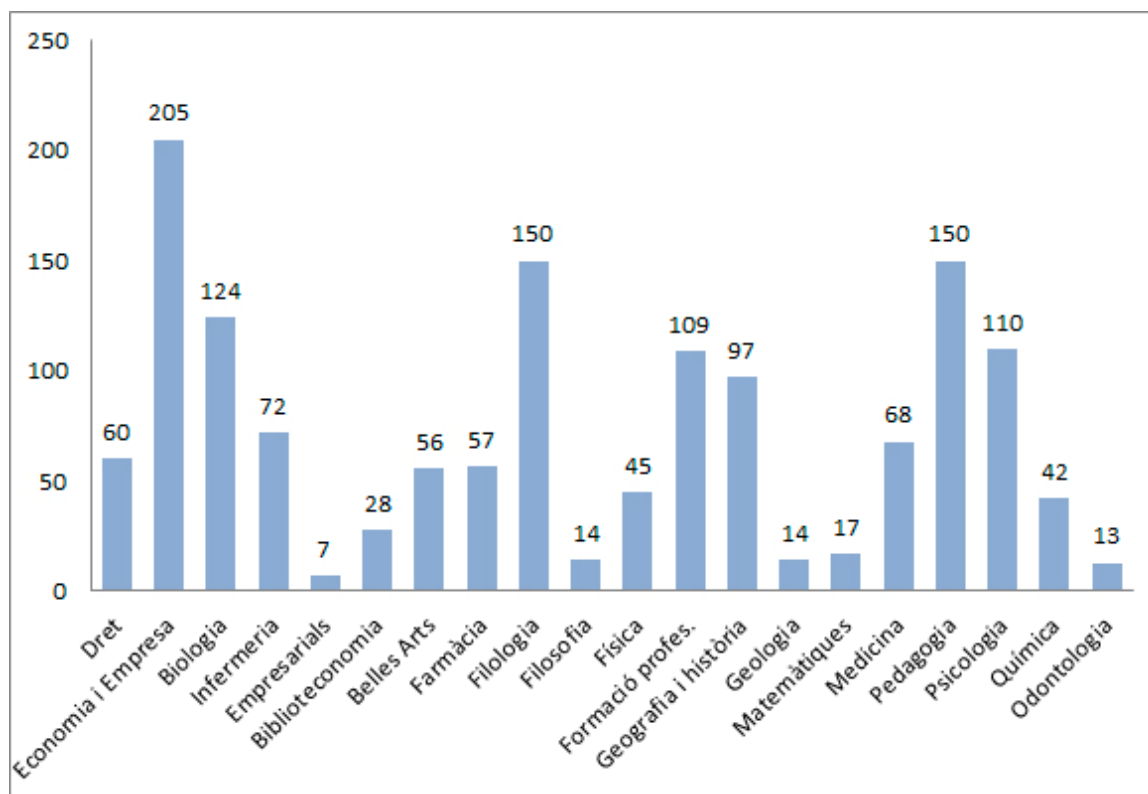

Figura 12. Nombre de peticions rebudes per centre

4.8.1 Elaboració de materials

S'han acceptat 1.752 peticions per elaborar materials tant als Punts de Suport a la Docència com a la Unitat de Suport a la Docència.

Cal fer esment en la diferència de feina que comporta la realització de les diferents tipologies. Així doncs, les quatre tipologies que s'atenen als Punts de Suport a la Docència es resolen en períodes molt breus de temps, mentre que a la Unitat de Suport a la Docència els terminis són força diferents: les peticions de materials docents en format web i en format multimèdia, així com els webs de grups d'innovació docent i les peticions per elaborar figures, gràfics i dibuixos, impliquen un elevat volum de feina que es manté durant un any acadèmic en la majoria dels casos, i en casos molt concrets, fins i tot durant més temps.

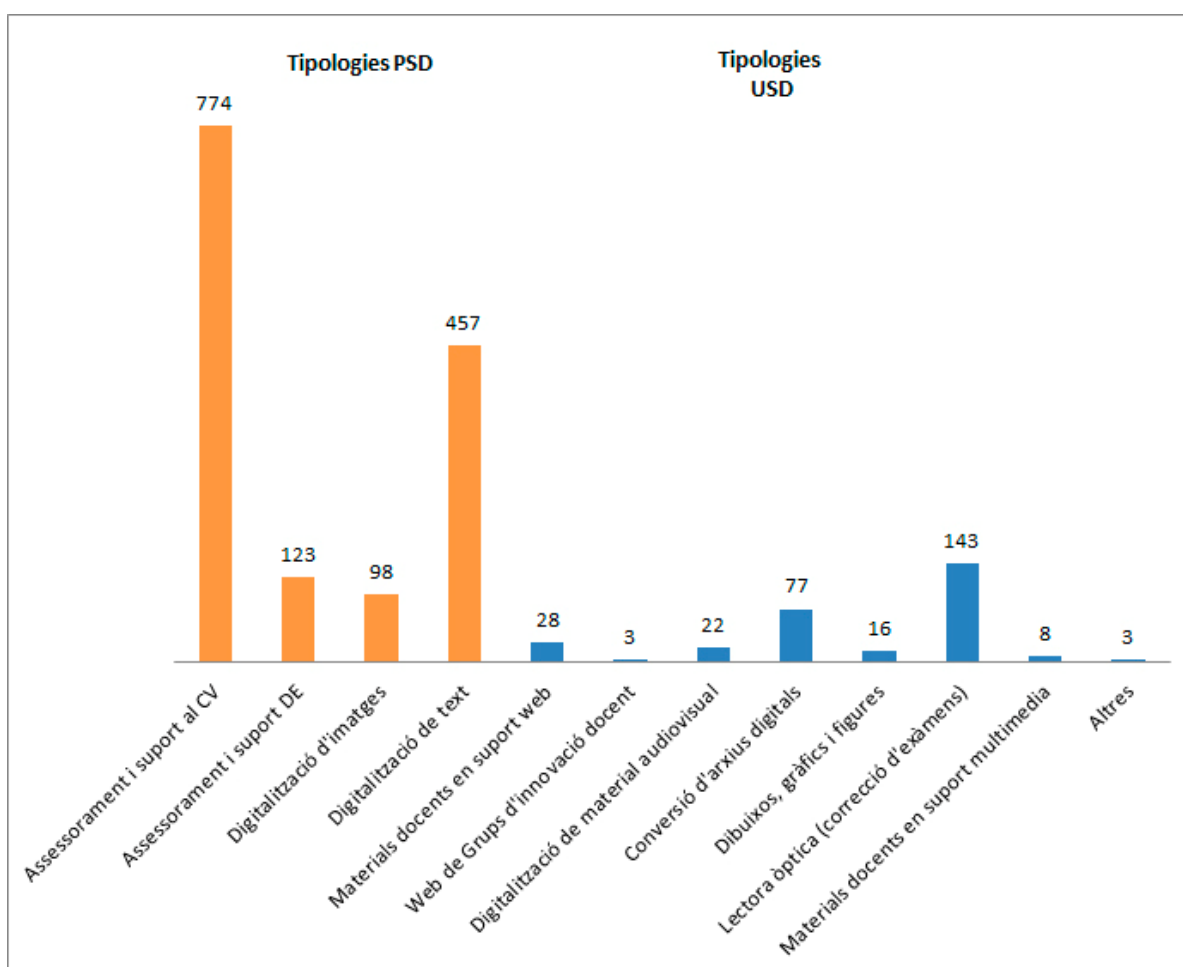

Figura 13. Volum de peticions segons la seva tipologia

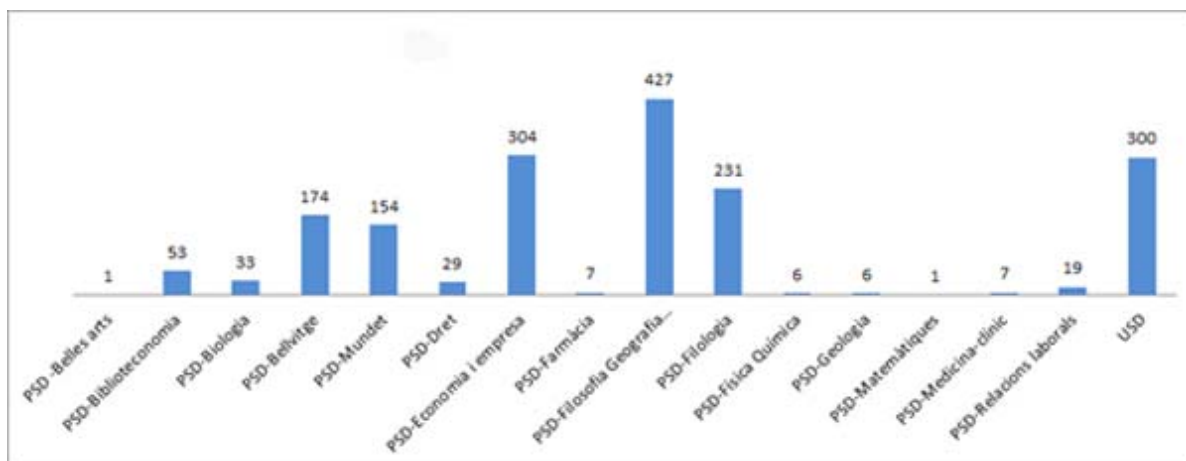

Figura 14. Nombre de peticions fetes a les unitats (PSD i USD),

4.9 Suport a la recerca

4.9.1 RefWorks

Aquest any el gestor de referències bibliogràfiques ha incorporat algunes novetats que milloren la seva funcionalitat:

- S'ha incorporat el botó d'exportació directa des de diversos recursos, entre els quals destaca el catàleg Millennium i el repositori RACO, Google Scholar i Dialnet.
- S'ha incorporat l'eina RefMobile, que és la interfície que permet accedir al gestor de bibliografia mitjançant telèfons mòbils, PDA o Smartphones. A part de la cerca a les bases de dades i l'organització de carpetes, també s'hi incorpora una nova funció, SmartAdd, que permet afegir noves referències de manera més senzilla. Facilita la identificació de la referència, ja que únicament amb la introducció d'unes dades que poden ser el nombre ISBN o el DOI, una part del títol, l'autor o l'any de publicació, el sistema busca a Internet la referència i la importa a RefWorks.

Aquest any hi ha hagut un increment de 692 usuaris que utilitzen aquest programari, amb un total de 4.023.

S'han fet actualitzacions a les guies d'ús del web tant de les específiques per biblioteca com la general.

4.9.2 ReCercador: nou sistema global de cerca de recursos electrònics

El ReCercador és un sistema que permet:

- Localitzar els recursos electrònics subscrits per la UB, així com una selecció de recursos electrònics de lliure accés.
- Localitzar revistes electròniques i accedir al text complet dels articles.
- Cercar bibliografia específica en diferents temàtiques i accedir al text complet (si tenim subscrita la publicació).

- Fer cerques simultànies en grups de recursos seleccionats, sempre que el recurs ho permeti. Aquest any s'han incorporat al ReCercador dues noves tipologies de recursos:
 - Diccionaris i enciclopèdies
 - Patrimoni bibliogràfic

Des de la Unitat de Serveis als Usuaris s'han fet cinc sessions informatives a tot el personal de la biblioteca amb una durada de dues hores per explicar en profunditat totes les funcionalitats que ofereix, perquè a la vegada aquestes puguin ser transmeses als usuaris en totes les sessions de formació de bases de dades que s'ofereixen des de les biblioteques.

Amb aquesta voluntat, també s'ha dissenyat un fullet informatiu adreçat a tots els usuaris, que presenta aquesta eina com el punt d'accés únic a tots els recursos electrònics que ofereix el CRAI.

4.9.3 Oficina de Difusió del Coneixement (ODC)

Durant l'any 2009, l'Oficina de Difusió del Coneixement (ODC) ha continuat duent a terme diverses actuacions per difondre el coneixement científic i assessorar el professorat en qüestions legals sobre aspectes dels drets d'autor.

A més dels dubtes sobre drets d'autor plantejats pel personal docent i investigador pel que fa a la publicació de documents en dipòsits digitals o la inclusió de continguts aliens en l'elaboració de material docent, també s'ha col·laborat amb la direcció del CRAI i amb la Unitat de Projectes per solucionar qüestions de llicències i drets relacionats amb la creació de col·leccions digitals, i s'ha assessorat sobre convenis i cessions de drets relacionats principalment amb la digitalització de documents.

Un dels principals projectes de l'ODC ha estat aconseguir enllaçar l'aplicació de Curricula del GREC amb el Dipòsit Digital per facilitar el dipòsit de publicacions científiques en la nova col·lecció de Recerca. En una primera fase, s'ha fet un anàlisi de diferents condicions de *copyright* de les editorials per aconseguir directament continguts per publicar i a l'hora incloure aquestes condicions en l'aplicació Curricula per informar els investigadors.

Durant el mes de febrer s'han organitzat dues sessions informatives destinades a les caps de biblioteques sobre els drets d'autor i com afecten als serveis que s'ofereixen des de les biblioteques, el 19 i el 24 de febrer.

Durant el mes de juny, el responsable de l'ODC, Ignasi Labastida, ha impartit el curs adreçat al professorat de la UB titulat *Com afecta la propietat intel·lectual al professorat universitari?*, organitzat per l'ICE, que mostra que és possible trobar un equilibri entre el respecte als drets d'autor i la difusió lliure del coneixement dins del món acadèmic en tots els àmbits.

Des del setembre de 2007, la UB a través de l'ODC, forma part de la xarxa europea Communia, que promou el domini públic. Durant l'any 2009, han tingut lloc quatre trobades, a Zuric, Londres, Torí i Barcelona, en les quals s'han tractat diverses qüestions relacionades amb els drets d'autor, amb les universitats i amb la difusió del coneixement. La UB ha participat activament en les trobades i lidera el grup de treball sobre educació i recerca, i conjuntament amb la UPC ha organitzat el seminari sobre biblioteques, museus i arxius i el domini públic, que s'ha celebrat a l'Edifici Històric de la UB els dies 1 i 2 d'octubre dins el 6th Communia Workshop.

Durant la setmana del 19 al 25 d'octubre s'ha celebrat per primer cop la Setmana Internacional de l'Accés Obert. L'ODC ha donat suport a aquesta iniciativa i ha organitzat una sèrie de xerrades amb la col·laboració de les biblioteques i la Unitat de Projectes per promoure diverses iniciatives relacionades amb l'accés obert, com per exemple les revistes de *BioMed Central* o els repositoris TDX i RACO.

5

DIFUSIÓ

5 Difusió

5.1 Web

Durant aquest any s'ha continuat treballant per fer del web del CRAI l'únic punt d'accés a tots els recursos i serveis oferts als usuaris de la comunitat UB.

S'han creat les pàgines següents:

- Nova pàgina de Recursos d'informació amb cercadors.
- Pàgina BiblioEines: eines web (gadgets d'Igoogle, barra de navegador) per facilitar la consulta dels recursos del CRAI i augmentar-ne l'ús.
- Pàgina d'eines 2.0 per a la recerca.
- Noves pàgines de suport a la recerca, amb informació actualitzada, més visible des de la pàgina principal en un primer nivell. S'ha dividit en quatre apartats: serveis de suport per a la publicació de la producció científica de la UB; serveis de suport a la difusió d'aquesta producció científica; informació sobre l'avaluació de revistes científiques, i assessorament i informació en gestió dels drets d'autor.
- Pàgina a l'apartat Serveis que recull les diferents autenticacions per als serveis en línia.
- Remodelació de la pàgina que conté la guia de RefWorks.
- Creació i traducció al català, castellà i anglès de l'eina de multicerca que permet accedir des del Campus Virtual a tots els recursos d'informació del CRAI de la UB: catàleg, revistes electròniques, bases de dades, web del CRAI, etc.
- Incorporació de les guies temàtiques de les biblioteques a la xarxa social Delicious. Es preparen dos manuals per dur a terme la incorporació. Es fan dues presentacions a tots els bibliotecaris temàtics el dia 21 d'abril i el dia 6 de maig. El procés porta un bon ritme. Pràcticament un 80% de les guies temàtiques ja estan registrades a Delicious a finals d'aquest any 2009, i també tenen feta l'adaptació amb el gestor de continguts del CRAI i es poden veure al web amb els atributs propis de Delicious, un núvol temàtic, un llistat dels descriptors utilitzat, l'accés directe a Delicious i la possibilitat de subscriure's a noves entrades. Es preveu que durant el primer semestre del 2010 hi haurà totes les guies a Delicious.

Altres actuacions:

- Traducció de pàgines de biblioteques a l'anglès i al castellà.
- Extracció de notícies del web per RSS.
- Canvi de versió de la instal·lació del web.
- Canvi de versió de la instal·lació de la Intranet i canvi de servidor.

S'ha continuat des de la Unitat de Projectes amb la tasca de formar el personal de la biblioteca en l'ús del gestor de continguts que s'utilitza per elaborar el web del CRAI. S'han portat a terme dos cursos de formació mitjançant l'Oficina de Formació del CRAI, de 12 hores de duració cadascun, i 7 sessions personalitzades.

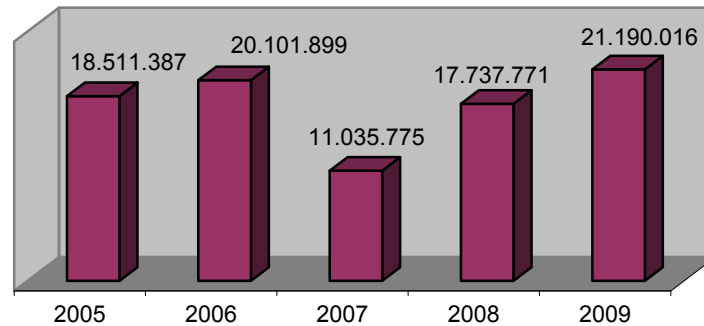

Figura 15. Evolució dels accessos al web

5.2 Blocs de les biblioteques, Biblioteca 2.0 i xarxes socials

Actualment al CRAI hi ha nou blocs en funcionament, tres dels quals s'han posat en marxa aquest any 2009 (Física i Química, Pavelló de la República i Matemàtiques). Els blocs continuen amb la tasca de difondre activitats, recursos i serveis de les biblioteques, amb l'objectiu també d'establir un canal de participació més directe entre l'usuari i la biblioteca.

Aquest any s'ha actualitzat l'avís legal segons el suggeriment d'Assessoria Jurídica; s'ha continuat amb la campanya de promoció iniciada amb la incorporació d'un botó al web i amb un bloc de notes post-its amb el lema *Pren nota!*.

També s'ha aconseguit una adreça http amb el domini UB per a tots els blocs.

Biblioteques a Facebook: Biblioteconomia, Campus de Bellvitge, Dret i Lletres (aquesta només per a usuaris registrats). S'ha elaborat un document, a partir de la incorporació de Biblioteconomia, amb els requeriments que les biblioteques han de seguir per registrar-se al Facebook.

Biblioteques a NetVibes: la Biblioteca de Farmàcia.

Blocs de les biblioteques de la UB a Twitter: Farmàcia, Lletres i Filosofia, Geografia i Història.

5.3 Participació en exposicions

- Biblioteconomia

La Biblioteca participa i col·labora en els seminaris de l'Aula Jordi Rubió i Balaguer que organitza la Facultat amb les exposicions següents:

— *Cercadors d'Internet. 20 anys explorant la Xarxa*. Seminari: *Els productes i serveis d'informació davant la 'Google generation'*. Del 3 al 10 de desembre.

— *Biblioteques populars a Catalunya. Les biblioteques de la Mancomunitat*. Seminari: *Catalunya fa 100 anys: les biblioteques en la construcció d'un país*. Del 14 al 17 de maig.

- Biologia

26 de febrer, amb motiu del l'Any Darwin, la biblioteca presenta l'exposició bibliogràfica *Darwin com a pretext: A l'entorn del Beagle*.

Del 8 al 30 de maig, juntament amb el departament de Biologia Animal de la Facultat, *A propòsit de Darwin*.

Amb motiu de la Diada de Sant Jordi la biblioteca inaugura *Darwin com a pretext*, presentada com un diàleg ideològic entre autors al voltant de les diverses interpretacions de la teoria evolutiva.

- Farmàcia

En el marc dels actes de celebració de la Patrona (2009), exposició a la biblioteca *Aliments-Medicaments*. Del 10 al 22 de desembre.

Amb motiu de la diada de Sant Jordi, la biblioteca també posa a disposició dels seus usuaris l'exposició: *Buscant informació en el nostre idioma*.

El 29 de novembre, presentació de la nova vitrina: *Selecció de recursos sobre Jean-Baptiste Lamarck*.

El 4 de novembre participació en la jornada *Humans In Biosphere: can we do better to avoid the global collapse?*, que organitza la Facultat.

- Campus Mundet

Del 25 de març al 3 d'abril, exposició, en col·laboració amb el departament d'Educació Visual i Plàstica, de la mostra realitzada pels alumnes de magisteri: *Flipbook: els llibres animats*.

Del 14 d'octubre al 30 de novembre, exposició virtual i presencial, juntament amb la Biblioteca del Pavelló de la República i la Biblioteca de Filosofia i Geografia i Història, sobre la figura de Ferrer i Guàrdia, pedagog i fundador de l'Escola Moderna.

- Econòmiques

Del 24 de novembre al 24 de gener de 2010, juntament amb la biblioteca de Filosofia, Geografia i Història i la biblioteca de Lletres, participació en l'exposició *L'Eixample Cerdà, cent cinquanta anys de modernitat*, a les Drassanes Reials.

- Física i Química

Del maig al desembre, coincidint amb l'aparició del número 50 de la revista *no oficial* de la Facultat de Física *Planta8*, la biblioteca ha exposat la col·lecció històrica més completa dels números recuperats d'aquesta col·lecció,

Des del mes d'octubre, mostra de dues revistes: *Astronomy & Astrophysics* i *Tetrahedron Letters*, que celebren 40 i 50 anys respectivament de la publicació del primer volum. A més, es posa a l'abast dels usuaris a l'expositor de les Mostres Bibliogràfiques els articles essencials d'ambdues revistes.

El 15 d'octubre s'inaugura l'*Exposició virtual sobre astronomia: 1609-2009: una nova manera de mirar el cel*, en què també col·labora la biblioteca de Lletres i Reserva.

- Lletres

Al gener, amb la idea de presentar la diversitat del seu fons, ha organitzat una exposició sobre *Ciutat i literatura*.

13 de març, mostra amb motiu de la celebració de les jornades *Homo Romanus Graeca Oratione del s. II al s. IV: 300 anys de cultura grega a l'imperi romà*.

16 d'abril, amb motiu del III Certamen Literari Antoni Vilanova, petita selecció bibliogràfica del fons.

Al maig, la biblioteca, amb motiu del Dia Das Letras Galegas, va presentar l'exposició: *Xosé María Álvarez Blázquez i la resistència cultural*.

Del 30 de juny al 15 de setembre, exposició d'estiu: *Fulletts de teatre*.

Al setembre i l'octubre, aprofitant que ja s'han superat els 6.000 títols del Fons Antoni Vilanova incorporats al catàleg de les biblioteques de la UB, la Biblioteca de Lletres ofereix una mostra selectiva d'autors catalans presents a la Biblioteca Vilanova.

Del 27 de novembre al 30 de desembre, mostra sobre *Les literatures orientals*, amb mostres significatives de les literatures japonesa, xinesa, coreana, vietnamita, índia, tailandesa, etc.

- Matemàtiques

Del 27 d'abril a l'1 de maig, *Parlem de llibres*.

El 8 i el 9 de juny, exposició en homenatge al matemàtic Henri Cartan (1904-2008).

- Reserva

Del 4 de novembre al 4 de gener, *Alicante: un puerto para un rey, Alfonso el Magnánimo, entre dos mares*, de la Generalitat Valenciana.

Al gener i al febrer, *Jaume I: memòria i mite històric*, de la Generalitat Valenciana.

Al gener i al febrer, *Un mar de lleis. De Jaume I a Lepant*, a la Capella de Santa Àgata, Barcelona.

Del febrer a l'1 de març, juntament amb la biblioteca del Pavelló de la República, participació en l'exposició *Sant Pere de les Puel·les, un monestir de dones*, al Museu d'Història de Catalunya.

Del 5 al 9 d'octubre, mostra de llibres per il·lustrar el II Col·loqui Internacional del Projecte Mimesi, organitzat pel departament de Filologia Catalana.

Del 7 de maig al 9 d'agost, *Princeses de terres llunyanes. Catalunya i Hongria a l'Edat Mitjana*, al Museu d'Història de Catalunya, i del 4 de setembre al 29 de novembre de 2009, al Museu Nacional d'Hongria, a Budapest.

Del 9 a l'11 de desembre, mostra de llibres il·lustrant el Congrés Espanya i les Illes Britàniques al Llarg del Segle XVIII.

Del 22 de maig al 6 de setembre, exposició sobre *Andrea Palladio*, al Caixa Forum de Barcelona. A Madrid, va tenir lloc del 6 d'octubre al 17 de gener.

5.4 Documents per a publicacions impreses i audiovisuals

Des del mes de novembre, la biblioteca del Campus de Bellvitge ha cedit els seus espais per a l'exposició fotogràfica *Odontòlegs sense fronteres*.

La biblioteca del Campus Mundet, juntament amb la de Diagonal Nord, han estat el plató per al programa de BTV *Einstein a la platja*, emès els dies 22 i 23 d'abril.

Les televisions públiques TV3, BTV, TVE i C9 han fet cinc filmacions de rodatges i les empreses privades han fet cinc espots publicitaris i un curtmetratge a la Biblioteca de Lletres.

5.5 Campanyes de difusió

Aquest any s'han dissenyat cinc campanyes de promoció orientades a difondre els aspectes següents:

- El servei de referència virtual Consultes Docència 24x7
- Els blocs del CRAI (botó web i bloc de notes)
- Les col·leccions especials i digitals del CRAI a institucions externes a la universitat (enviament de missatges electrònics)
- El ReCercador com a eina de cerca de recursos d'informació (tríptic)
- Les postals de difusió interna a la UB (amb la col·laboració de la Unitat d'Imatge corporativa i màrqueting de la UB en la producció i distribució):
 - a. Coneixes el CRAI?
 - b. RefWorks: eina de gestió de referències bibliogràfiques
 - c. Estudiants Erasmus i Sèneca

5.6 Visites

Carme Cambrodí i Judit Casals assisteixen a la Facultat de Biblioteconomia i Documentació a un grup de discussió organitzat per Candela Ollé, de la facultat, sobre l'ús per part dels usuaris dels recursos electrònics i els serveis personalitzats que ofereix la biblioteca, en el qual participen persones d'altres biblioteques del CBUC.

La cap de gestió de la col·lecció juntament amb la cap de la Biblioteca de Bellvitge han realitzat una visita a les instal·lacions de l'antiga Escola d'Infermeria Santa Madrona per avaluar la incorporació dels fons de la biblioteca d'aquesta institució a la Biblioteca del Campus de Bellvitge i la incorporació de material corresponent a altres instal·lacions de l'Escola dins un museu d'infermeria de nova creació ubicat al mateix campus.

La biblioteca del Campus Mundet ha rebut visites de diferents instituts de secundària, escoles professionals i universitats estrangeres, així com la del professor Gabriel Hernández Guzmán.

La biblioteca de Lletres ha rebut 18 visites protocolàries i de 18 institucions d'ensenyament.

La biblioteca de Reserva ha rebut més de 18 visites protocolàries.

Diferents biblioteques han fet jornades de portes obertes: Campus Bellvitge, Farmàcia, Relacions Laborals i Física i Química. També han rebut visites relacionades directament amb la temàtica de la biblioteca.

5.7 Seminaris i jornades

5.7.1 Participacions del personal del CRAI

- R. Angelet; A. Cazorla; I. Gràcia; M. Massegur, i T. Navajas: *La Biblioteca i la seva adaptació a l'EES. Noves oportunitats, nous reptes* (pòster). V Trobada de Professors de Ciències de la Salut de Bellvitge. Barcelona, 4, 5 i 6 de febrer.
- I. Gràcia i M. Massegur: *Búsquedas por Internet y gestión de la información*. Barcelona, Palau de Congressos de Catalunya, 19 de juny.
- M. Flores i M. Fló, participants en la jornada *Crisi ecològica: una mutació històrica. Exigències i oportunitats per al Treball Social*. 9 de novembre.
- M. Cardona, tutora de pràctiques en el Màster Oficial en Biblioteca Escolar i Promoció de la Lectura de la UAB i UB.
- C. Navajas: *Digitalizaciones y documentación científica en Matemáticas*. II Jornada Documat. Universidad Complutense de Madrid, 26 de novembre.
- C. Navajas, participant en la XIX Reunión DOCUMAT. UNED de Madrid, 27 de novembre.
- E. Alba, participant en la IV Jornada de Programari Lliure del Col·legi Oficial de Bibliotecaris de Catalunya. 11 de juny.
- I. Astals; M. Ruiz, i N. Verger, participants en IFLA. Llibre Antic. Munic, del 19 al 21 d'agost.
- M. Ruiz, participant en IFLA. Milà, del 23 al 27 d'agost.

5.8 Notícies

Una funció del grup de treball de Difusió de Serveis (vegeu l'apartat 2.2.1) és la redacció de notícies a la pàgina web del CRAI i la inclusió d'aquesta informació en les intranets dels tres col·lectius membres de la Universitat: MónUB (alumnat), l'Espai PDI (professorat) i l'InfoPAS (personal d'administració i serveis). Aquest any s'han publicat 157 notícies al web del CRAI, que també han estat publicades a través del butlletí setmanal i a les intranets de la UB.

Les notícies que es consideren importants i amb projecció externa també es publiquen a Comunicacions UB, diari digital de la Universitat de Barcelona i canal de comunicació de la UB amb la societat. El Gabinet de Premsa ha publicat a Comunicacions UB les 14 notícies següents:

- La Biblioteca del Pavelló de la República celebra el dia de la Dona Treballadora amb la inauguració del seu bloc.
- La Biblioteca de Física i Química presenta l'accés virtual a l'exposició *Dos mil·lennis de magnetisme*.
- RIDU: publicada des de la plataforma RACO la primera revista d'innovació docent interuniversitària.
- La Unitat de Suport a la Docència del CRAI de la UB col·labora en la publicació digital *La veu dels immigrants en pantalla*.
- Any Darwin 2009: Darwin a la Biblioteca de Biologia.
- Sant Jordi a la Biblioteca de Farmàcia.
- Sant Jordi: inauguració de l'exposició bibliogràfica *Darwin com a pretext*, a la Biblioteca de Biologia.
- La tesi doctoral de la primera dona llicenciada de l'Estat espanyol, al dipòsit de tesis doctorals en xarxa TDX.
- Commemoració del 125è aniversari del naixement de Manuel Serra i Moret, amb la participació de la Biblioteca del Pavelló de la República.
- La Biblioteca de Biologia inaugura oficialment la seva nova seu el dilluns 15 de juny.
- La Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes i la Universitat de Barcelona signen un conveni de col·laboració.
- *Memory institutions and Public Domain*, 6è Communia Workshop a l'edifici històric de la UB.
- *1609-2009: Una nova manera de mirar el cel*. Mostra del fons Històric de Física i Química.
- Notícia UB sobre les exposicions d'homenatge a Francesc Ferrer i Guàrdia i a Alasdair MacIntyre.

Notícies publicades a la revista *Universitat UB*, que s'edita en paper:

- BiblioEines: noves eines per facilitar l'ús dels recursos del CRAI.
- La tesi doctoral de la primera dona llicenciada de l'Estat espanyol, al dipòsit de tesis doctorals en xarxa TDX.
- Les biblioteques a l'estiu: la Biblioteca de Lletres.
- La Col·lecció Sabater Pi.
- La Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes i la Universitat de Barcelona signen un conveni de col·laboració.

S'ha establert contacte amb Comunicació UB perquè hi hagi un intercanvi satisfactori d'informació i així les notícies del CRAI, a més de sortir habitualment a les Intranets de la UB, siguin presents, sempre que sigui possible, a Notícies UB del web i a la revista *Universitat UB* en paper.

5.9 Publicacions del personal del CRAI

- Aguasca, Montserrat; Casals, Judit, i Labastida, Ignasi: *Gestión de derechos de propiedad intelectual en el repositorio institucional y en las colecciones digitales de la Universitat de Barcelona* [en línia]. Al IX Workshop REBIUN sobre Projectes Digitals: *Investigación, innovación e información: tendencias en los sistemas digitales de gestión de la producción científica*. [Consulta: 26 d'octubre 2009]. Salamanca 1 i 2 de octubre de 2009. Disponible a: http://sabus.usal.es/workshop/pdfs/3/derechos_autor.pdf.
- Casals, Judit: *El portal de revistes RACO*. [en línia]. A la I Setmana Internacional de l'Accés Obert, a la Universitat de Barcelona. [Consulta: 26 d'octubre 2009]. Universitat de Barcelona, del 19 al 23 d'octubre de 2009. Disponible a: <http://www.slideshare.net/craib/revistes-cientifiques-ub-i-accs-obert>.
- Güell, Cristina: *Procedimientos de gestión: tarifas, facturación e IVA* [en línia]. A la I Jornada REBIUN de Préstec Interbibliotecari [Consulta: 14 d'abril 2009]. Campus de Toledo de la Universitat de Castella-la Manxa, 27 de març de 2009. Disponible a: <http://www.rebiun.org/eventos/eventosactuales.html>.
- Güell, Cristina; Casals, Judit. *Els serveis als usuaris en les biblioteques universitàries*. Idem, 2009, núm. 50, p. 67-87.
- Ibañez, Manel; Zaborras, Rosa: *Revistes en Accés Obert: El cas de BioMed Central*. [en línia]. A la I Setmana Internacional de l'Accés Obert a la Universitat de Barcelona. [Consulta: 26 d'octubre 2009]. Universitat de Barcelona, del 19 al 23 d'octubre de 2009. Disponible a: <http://www.slideshare.net/craib/revistes-en-accs-obert-el-cas-de-biomed-central>.
- Labastida i Juan, Ignasi: *La apertura del conocimiento generado en la Universidad*. Saragossa, Cátedra Banco Santander de la Universidad de Zaragoza, 1 de desembre de 2009.
- Labastida i Juan, Ignasi: *Aplicación de las licencias libres en contenidos académicos para facilitar la difusión y el intercambio*. Saragossa, Cátedra Banco Santander de la Universidad de Saragossa, 1 de desembre de 2009.
- Labastida i Juan, Ignasi: *Els reptes de la propietat intel·lectual*. [en línia]. IV Congrés de la CiberSocietat 2009. Crisi analògica, futur digital. [Consulta: 27 de novembre de 2009]. Del 12 al 29 de novembre de 2009. Disponible a: <http://www.cibersociedad.net/congres2009/ca/plenaries/los-retos-de-la-propiedad-intelectual/13/>.
- Labastida i Juan, Ignasi: *Nuevos modelos de gestión de derechos en la era digital: Las licencias de Creative Commons*. Jornada sobre la Propietat Intel·lectual en l'Era Digital. Granada, AGM, 26 de novembre de 2009.

- Labastida i Juan, Ignasi. *Copyright, Copyleft y licencias Creative Commons*. [en línia]. Jornada sobre Propietat Intel·lectual. [Consulta: 16 de desembre de 2009]. Vitòria-Gasteiz, Institut Basc d'Administració Pública (IVAP), 3 de novembre de 2009. Disponible a: http://www.ivap.euskadi.net/r61-conprest/es/contenidos/informacion/jornadas/es_6722/propiedad_intelectual.html.
- Labastida i Juan, Ignasi: *Propiedad intelectual y protección de conocimientos en la era digital*. A la XV Reunió de l'Associació Interamericana de Bibliotecaris, Documentalistes i Especialistes en Informació Agrícola – RIBDA. Lima, 29 d'octubre de 2009.
- Labastida i Juan, Ignasi: *Què significa dipositar la tesi al TDX?: Procediment i conseqüències de fer-ho*. [en línia]. A la I Setmana Internacional de l'Accés Obert a la Universitat de Barcelona. [Consulta: 26 d'octubre 2009]. Universitat de Barcelona, del 19 al 23 d'octubre de 2009. Disponible a: <http://www.slideshare.net/craiub/qu-significa-dipositar-la-tesi-al-tdx>.
- Labastida i Juan, Ignasi: *La experiencia de Creative Commons*. Pamplona, Comissió de Cultura Lliure de REAS Navarra. A Te mereces la Cultura Libre. Pamplona, 23 d'octubre de 2009.
- Labastida i Juan, Ignasi: *Les llicències Creative Commons*. Mataró, TecnoCampus. Jornada wesmorzar Els Drets d'Autor al Món Audiovisual. Mataró, 18 de setembre de 2009.
- Labastida i Juan, Ignasi: *Fotografía en internet, herramientas y legalidad: Creative Commons*. [en línia]. Barcelona, STI Trade, 13 de juliol de 2009. [Consulta: 16 de desembre 2009]. Disponible a: http://www.sti.org.es/pdf/INFOTRADE_CREATIVECOMMONS.pdf.
- Labastida i Juan, Ignasi: *La gestión de la propiedad intelectual en las colecciones digitales y el fomento del acceso libre a la información*. A Acció Cultural. Digitalización del patrimonio: archivos, bibliotecas y museos en la red. Barcelona, Editorial UOC, 2009, p. 167-187.
- Labastida i Juan, Ignasi: *Por qué y cómo puedo guardar en mi repositorio institucional publicaciones académicas*. València, Universidad Politécnica de Valencia. Jornada sobre Accés Obert: *¿Puedo archivar en RiuNet mis publicaciones académicas?*. València, 22 de juny de 2009.
- Labastida i Juan, Ignasi: *El uso de licencias libres para la reutilización de la información del sector público*. [en línia]. A la Tercera Trobada APORTA: *La reutilización de la información del sector público en Europa*. [Consulta: 20 d'octubre de 2009]. Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, Madrid, 9 de juny de 2009. Disponible a: <http://download.velocix.com/bt/550ab1ef3e8af5674e55fc03db1d0ad6db8bf5bf/data>.
- Labastida i Juan, Ignasi: *¿Qué es Creative Commons?*. [en línia]. XI Jornades Espanyoles de Documentació Interinformació. [Consulta: 15 d'octubre de 2009]. FESABID, Saragossa, 20, 21 i 22 de maig de 2009. Disponible a: <http://www.slideshare.net/fesabid/labastida?type=powerpoint>.
- Labastida i Juan, Ignasi: *W stronę otwartości. Doświadczenia biblioteki uniwersyteckiej. Konferencja 'Otwarta nauka w Polsce'*. Polònia, Varsòvia, 5 de maig.
- Labastida i Juan, Ignasi: *Origen y evolución de las licencias de Creative Commons*. Universitat de Barcelona, Facultat de Dret, Antics Alumnes del Màgister Lvcentinvs. Jornada sobre la Propietat Intel·lectual i les Noves Tecnologies. Barcelona, 3 de abril de 2009.
- Labastida i Juan, Ignasi: *Cap a una cultura lliure*. Barcelona Visual Sound, Espai Jove de l'Eixample. En la sisena edició del Festival Barcelona VisualSound. Barcelona, 18 de febrer de 2009.
- Labastida i Juan, Ignasi: *La gestió dels drets d'autor d'un repositori*. Col·legi Oficial de Bibliotecaris Documentalistes de Catalunya, Grup de Treball de Gestió de la Informació en Ciències de la Salut (GICS). *La informació al descobert? Parlem. Repositoris institucionals i accés obert*. Barcelona, 13 de febrer de 2009.

- Labastida i Juan, Ignasi: *El rol de las bibliotecas universitarias en la apertura del conocimiento*. Universitat Nacional de Colòmbia. Acceso 2.0, seminari sobre propiedad intelectual. Bogotá, 4 i 5 de febrer de 2009.
- Moreno Lanza, Ferran: LibraryThing: la catalogació a l'abast de tothom. BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació [en línia]. Juny 2009, núm. 22 [Consulta: 02-07-2009]. Disponible a: <http://www.ub.edu/bid/22/moreno.htm>. ISSN: 1575-5886.
- Turiel, Josep; Russo, Patricia: [Usuaris, lectors, clients?](#). Editorial de la revista *Item*, núm. 51.
- Turiel, Josep: [A debat: Entrevistes a usuaris de biblioteques](#). *Item*, núm. 51.
- Turiel, Josep: [Què fem amb el patrimoni?](#). *Item*, núm. 52.
- Turiel, Josep: *La edición y el acceso a la literatura y los materiales*. GLTBQ, [Scriptura](#). Universitat de Lleida.
- Universitat de Barcelona. CRAI. Biblioteca del Campus de Bellvitge. [La Biblioteca del Campus i la seva adaptació a l'EEES: noves oportunitats, nous reptes](#) [Material gràfic]. 5a Trobada de Professorat de Ciències de la Salut. Barcelona, Campus de Ciències de la Salut de Bellvitge, 4, 5 i 6 de febrer.

6

DADES ECONÒMIQUES

6 Dades econòmiques

El pressupost ordinari de l'exercici 2009 ha estat de 7.045.819,47 €. Aquest pressupost de contenció s'ha mantingut igual que el de l'any anterior, excepte en les partides següents:

- S'ha destinat una partida al manteniment i les despeses derivades del nou magatzem de Lleida.
- Els pressupost dels becaris de biblioteca s'ha incrementat en 16.532 €
- Pagaments centralitzats de la Biblioteca Digital de Catalunya. L'import corresponent a l'aportació que fa la UB al Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC) ha disminuït en 6.148 €.
- Subscripcions a publicacions periòdiques. S'ha incrementat un 5 %, inferior a l'increment mitjà dels editors. Aquest menor increment es deu al fet que l'augment dels paquets subscrits a través del CBUC ha estat només del 3,9% (la diferència l'assumeix el Consorci).
- Adquisició de monografies. S'ha incrementat en 79.048 €

S'ha disposat a més d'un pressupost extraordinari de 61.000 € per a accions especials:

- Catalogació retrospectiva del fons ingressat a les biblioteques abans de 1985. S'ha mantingut l'encàrrec a una empresa externa del servei de catalogació retrospectiva de fons ingressats a les biblioteques abans de 1985.
- Electrificació biblioteques. S'han electrificat taules de les biblioteques de Biologia, Belles Arts, Física i Química, Diagonal Nord, Medicina i Bellvitge.
- Detector antifurts. S'ha comprat un nou detector antifurts per a la Biblioteca de Belles Arts.
- Portàtils. S'han adquirit 22 nous portàtils per incrementar el nombre dels existents a Bellvitge, Mundet, Empresarials, Matemàtiques i Relacions Laborals.

S'ha rebut un ajut del Ministeri de Cultura de 9.000 € i un altre del CBUC de 1.908,16 € per a la digitalització de documents.

S'ha rebut també un ajut de 21.268,16 € de la Biblioteca de Catalunya per a la catalogació de fons antics, com a col·laboració en l'elaboració del Catàleg del Patrimoni Bibliogràfic de Catalunya.

Les incorporacions al pressupost han pujat en total a 259.240,58 €, per la qual cosa s'ha disposat d'un pressupost total de 7.305.060,05 €. A final d'any s'ha fet una reserva de crèdit de 297.859,16 € de la partida de subscripcions.

Concepte	Pressupost
Lloguer de fotocopiadores	6.480,00
Conservació de mobiliari i d'estris	6.912,00
Manteniment de programari	3.216,00
Conservació d'altre immobilitzat material	27.045,00
Material d'oficina	44.982,00
Mobiliari i estris	3.786,00
Fotocòpies	23.880,00
Material informàtic de consum	22.718,00
Compra de programari	360,00
Compra d'altres materials	34.240,00
Telèfon	39.757,00
Correus	32.454,00
Transport	42.370,00
Despeses de representació	1.620,00
Publicitat	5.400,00
Altres treballs i serveis	93.200,00
Dietes	3.780,00
Viatges	3.780,00
Desplaçaments	540,00
Formació externa del PAS	2.880,00
Altres despeses especials de funcionament	25.241,00
Despeses del magatzem de Lleida	45.000,00
Despeses d'obtenció de documents (SOD)	59.500
Subtotal (capítol 2)	529.141,00
Becaris de la biblioteca	413.765,00
Altres transferències	161.184,74
Subtotal (capítol 4)	574.949,74
Adquisició d'equipament informàtic	30.910,00
Connexió en xarxa	9.916,00
Subscripció de publicacions periòdiques	5.202.348,73
Adquisició de fons bibliogràfic	698.554,00
Total (capítol 6)	5.941.728,73
Pressupost total	7.045.819,47

Taula 12. Pressupost global

Monografies	672.252,00	11,30%
Publicacions periòdiques	5.275.828,50	88,70%
En format digital	4.042.650,07	76,63%
En format paper	1.233.178,43	23,37%
Total de la despesa	5.948.080,50	

Taula 13. Despesa en fons monogràfics

La despesa en publicacions digitals sobre el total de la despesa en fons bibliogràfic representa el 67,97%. La despesa en publicacions digitals sobre el pressupost assignat al CRAI equival al 57,38%

Concepte	Quantitat
Fons bibliogràfic	5.948.080,50
Funcionament (material, funcionament i d'altres)	384.391,25
Digitalització	12.165,23
Catalogació retrospectiva	77.481,13
Inversions diverses en locals i equipaments	105.234,71
Despeses en TIC (excepte rènting)	68.149,07
Becaris	411.699,00
Reserva de crèdit per subscripcions	297.859,16
Total de la despesa	7.305.060,05

Taula 14. Resum de despeses

7

COOPERACIÓ

7 Cooperació

7.1 BioMed Central

Des de la Unitat de Gestió de la Col·lecció s'ha recordat per carta a tots els professors i investigadors de les especialitats de ciències de la salut que el CRAI, mitjançant una despesa anual, és membre col·laborador de BioMed Central i que això permet obtenir un descompte del 15% sobre el preu de publicació de cada article en una de les revistes de BioMed. També si publiquen com a membre d'un grup de recerca o d'una institució mixta, és convenient que el nom de la Universitat de Barcelona sigui mencionat perquè aparegui sempre que es fa una cerca per institució a les diferents bases de dades de l'especialitat.

Aquest últim punt és important de cara a l'estudi dels rànquings de les universitats. Cal que quedin reflectits tots els treballs i articles d'investigació publicats per investigadors de la UB.

Els professors i els investigadors de la UB han publicat 37 articles en 21 títols de revistes de BioMed Central durant el 2009.

7.2 Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC)

7.2.1 Grup de treball del magatzem GEPA

La Unitat de Gestió de la Col·lecció ha continuat assistint a les reunions del grup de treball del CBUC per establir els criteris de les publicacions que acollirà el magatzem cooperatiu GEPA. S'ha plantejat l'estudi del tipus de documents que el magatzem ha d'acollir i dels serveis que oferirà als seus usuaris.

Per facilitar la consulta i l'accés als documents dipositats al GEPA s'ha aprovat el reglament dels serveis que ofereix. S'han establert els horaris d'obertura del magatzem, la localització i els telèfons de contacte, i també s'han definit breument els tipus de documents que s'hi poden trobar i la manera d'obtenir-ne l'original (en cas de les monografies) o una reproducció impresa o en format electrònic en cas dels articles de revista.

7.2.2 Grups de treball de catalogació

La Unitat de Procés Tècnic forma part del grup d'interlocutors de catalogació del CCUC, que té com a objectius elaborar les pautes de catalogació del CCUC i proposar actuacions de qualitat i mesures per incentivar la catalogació cooperativa.

També és membre del projecte consorciat CANTIC per aprovar les pautes i els procediments per a la redacció dels registres d'autoritat de noms i títols que formaran el Catàleg d'autoritats de Catalunya.

7.2.3 Grup de treball de Millennium

Rosa Fabeiro, de la Unitat de Projectes, assisteix a les reunions periòdiques del grup de treball d'implementadors del CBUC. Un cop finalitzada la implementació, l'objectiu d'aquest grup és coordinar les diferents actuacions entre institucions, implementar nous mòduls i projectes lligats al SIGB Millennium.

L'altre objectiu important és participar en el grup d'usuaris d'Innovative espanyol aportant propostes de millora que solucionin els problemes detectats en el programari i fer-ne el seguiment.

7.2.4 Gestors de referències bibliogràfiques

El grup de treball de RefWorks s'ha reunit al mes gener a les oficines del CBUC. Laura Miró hi

assisteix com a representant de la UB.

Aquest any s'ha incorporat al grup un representant de la Universitat Ramon Llull. Es demana i s'aconsegueix llista i wiki del CBUC per millorar els canals de comunicació i compartir informació.

Es demana a l'empresa la traducció al català de la interfície d'usuari més amigable. Aquesta actuació es realitzarà l'any vinent.

Es demana a l'empresa les estadístiques d'assistents als Webinars que ofereix l'empresa als usuaris.

S'envien a l'empresa les dades de Millennium per poder fer exportacions dels registres del catàleg de totes les maneres possibles, directament i indirectament. De moment, progressa adequadament i ja es poden fer algunes de les exportacions, la directa i la indirecta. S'està treballant en la importació de dades des del gestor.

7.2.5 Préstec Interbibliotecari

El grup de treball de Préstec Interbibliotecari del CBUC té com a objectiu avaluar i proposar millores al programa de Préstec Interbibliotecari del CBUC. En la reunió anual del grup es van avaluar positivament les estadístiques del servei i es van establir mesures per millorar el circuits de les maletes en què viatgen els llibres entre les institucions participants.

7.2.6 Referència Virtual

El grup de Referència Virtual del CBUC té com a objectiu elaborar i estudiar la implementació d'un sistema de referències virtuals en l'àmbit cooperatiu. L'any 2005 es va dur a terme una primera fase de treball amb l'objectiu de seleccionar un programari per posar en funcionament el servei de referència virtual a les biblioteques del CBUC. L'any 2006 es va dur a terme la segona fase del projecte i es van definir els nivells de prestació d'aquest servei en el marc del CBUC. L'any 2007 es va treballar en la definició de la política del servei de referència virtual consorciat. L'any 2008 es va posar en funcionament el servei a nivell 1 –cada institució rep i respon les consultes dels seus usuaris– per a les institucions que no disposaven d'aquest tipus de servei. L'any 2009 s'ha implementat el servei a nivell 2 –reenviament de consultes entre les institucions participants per completar la informació a l'usuari final– entre totes les institucions participants, menys la Universitat de Lleida, que s'incorporarà el 2010.

Des del mes de desembre del 2009, Cristina Güell assumeix la funció de coordinadora del grup de treball.

7.2.7 Materials Docents en Xarxa (MDX)

Àngels Bonson i Ignasi Labastida han participat en el grup de treball de Materials Docents en Xarxa (MDX), que té com a objectiu la creació d'un repositori cooperatiu de materials docents elaborats a les universitats públiques catalanes. Aquest grup de treball està coordinat per la UPF i hi participen la majoria de biblioteques del CBUC.

Aquest any 2009 s'ha posat en marxa el repositori cooperatiu amb la participació inicial de la Universitat de Barcelona, la Universitat Pompeu Fabra, la Universitat de Girona, la Universitat Oberta de Catalunya i la Universitat Jaume I. Totes aquestes institucions dipositen els seus materials docents en els repositoris institucionals propis i són recol·lectats pel MDX. L'accés al MDX es va obrir el 15 d'octubre amb uns 700 documents disponibles, la majoria provinents de la UB. Des de llavors s'ha fet una campanya de difusió del repositori a tots els mitjans i el nombre de materials s'ha incrementat fins arribar al miler.

7.2.8 RelectroPlus

El grup de treball RelectroPlus, l'objectiu del qual és seleccionar, avaluar i fer propostes de subscripció de nous recursos electrònics per a la Biblioteca Digital de Catalunya, ha fet durant l'any 2009 tres reunions, a les quals ha assistit Neus Jané, responsable de l'Administració.

La primera reunió va ser el dia 21 de gener, en què es van acordar els tres eixos principals de la Biblioteca Digital de Catalunya per al 2009:

- El primer va ser l'avaluació i el foment de l'ús de la BDC, i es va estudiar la possibilitat d'implementar el programari de gestió d'estadístiques JURO, així com la possible ampliació de continguts amb els paquets de revistes que encara falten: Lippincott, Cambridge University Press, IOPP.
- El segon eix va ser el de gestió, per establir un calendari i uns processos comuns pel que fa a altes, baixes, facturació, etc. Dins d'aquest objectiu hi havia l'estudi de les renovacions de les contractacions anuals i plurianuals pel 2010.
- El tercer eix era el referent als llibres electrònics, per fer una compra cofinançada per les institucions i el CBUC de llibres seleccionats per les institucions participants.

La segona reunió va tenir lloc el dia 5 de març. Es va fer una valoració de les estadístiques d'ús de la BDC i per fomentar-ne l'ús es va crear un grup de treball de màrqueting. Pel que fa a les renovacions de contractacions pel 2010, es va decidir mantenir-les totes, tant les plurianuals com les anuals. També es va comentar la preparació del concurs per a la compra de llibres electrònics a través d'agregadors.

Finalment, es va crear un grup de treball per estudiar la necessitat i la possibilitat de comprar un programari ERM.

La tercera reunió, a la qual també va assistir Carme Cambrodí, cap de la Gestió de la Col·lecció, va tenir lloc el dia 9 de setembre i va estar dedicada a la preparació de la compra consorciada de llibres electrònics que s'havia de fer als agregadors MyiLibrary i Ebrary, d'acord amb el que s'havia decidit a la reunió de la Comissió Tècnica del dia 16 de juliol. Les empreses seleccionades van fer una presentació dels seus productes.

Es va decidir el procediment a seguir per fer la compra, que es va centralitzar a través del CBUC per evitar possibles duplicats entre institucions. L'ajut del CBUC, de 80.000 €, es repartiria segons la fórmula BDC entre els participants.

El calendari establert va ser que les institucions enviessin les llistes dels seus llibres seleccionats a l'oficina del CBUC a finals d'octubre perquè els accessos a tots els llibres estiguessin operatius a finals d'any.

7.2.9 SFX i MetaLib

Aquest grup de treball no s'ha reunit aquest any en cap ocasió.

Domingo Iglesias i Carme Caballé, com a membres del grup de treball i responsables de SFX i Metalib a la UB, van assistir a les VI Jornades d'ExPania, celebrades a Pamplona els dies 18 i 19 de juny de 2009. Expania és l'associació d'institucions espanyoles que fan servir productes de l'empresa Ex Libris (Metalib, SFX, Verde, DigiTool, etc.). En aquestes jornades s'hi van presentar desenvolupaments fets pels participants del grup d'usuaris, nous productes d'Exlibris i propostes de millora.

7.2.10 Dipòsits digitals

Montserrat Agasca, de la unitat de projectes, assisteix a la reunió anual del grup celebrada el 19 de febrer de 2009, que havia interromput la seva activitat durant el 2008. Es presenta el pla de treball i els objectius del 2009 per als dipòsits cooperatius, i també cada institució presenta l'estat dels repositoris institucionals.

En aquesta reunió també s'hi exposa l'informe *Compliment de les directrius DRIVER dels repositoris cooperatius RACO, RECERCAT i TDX*, encarregat al professor de la facultat de Biblioteconomia de la UB Miquel Tèrmens i Graells.

7.3 Red de Bibliotecas Universitarias (REBIUN)

7.3.1 Grup de treball de Préstec Interbibliotecari

El grup de treball de Préstec Interbibliotecari ha fet enguany dues reunions. La del mes de març es va centrar bàsicament en l'organització de la I Jornada de PIB de REBIUN, que va tenir lloc el dia 27 de març a Toledo. En la reunió del mes d'octubre, es va acordar una proposta de tarifes que va ser presentada i aprovada a l'assemblea de directors de REBIUN del mes de novembre i es van establir els objectius de treball per al 2010, que són els següents:

- Estudi del PI en monografies electròniques.
- Enquesta sobre tarifes per al fons antic.
- Unificació de criteris estadístics en temps de resposta i altres dades estadístiques.

8

INFRAESTRUCTURES

8 Infraestructures

8.1 Locals

- Biologia

La nova seu de la Biblioteca de Biologia del CRAI de la UB es va inaugurar oficialment el dilluns 15 de juny.

- Dret

La biblioteca de Dret ha habilitat i tancat una zona per a magatzem a la quarta planta.

- Farmàcia

S'ha instal·lat aire condicionat a l'aula d'informàtica.

- Lletres

S'han reparat les humitats a la secció de Romàniques.

8.2 Equipaments

A la taula següent s'hi especifica quines biblioteques han ampliat els equipaments següents:

Fotocopiadora / impressora	Biblioteconomia Farmàcia Lletres Matemàtiques
Ampliació de portàtils	Campus Bellvitge Relacions Laborals Matemàtiques
Ampliació del nombre d'endolls	Campus Bellvitge Campus Diagonal Nord Farmàcia
Ampliació de prestatgeries	Dret Econòmiques
Adquisició de material informàtic, impressores, fax, escàner, etc.	Dret Econòmiques Lletres Reserva
Renovació de part del mobiliari	Reserva Lletres Matemàtiques

Taula 15. Equipament de les biblioteques

9

RECURSOS HUMANS

9 Recursos humans

9.1 Dades generals

Tipus	Places
Personal funcionari	148
Personal laboral	102
Grups A / B / I / II	155
Grups C / D / III / IV	95

Taula 16. Nombre de places per categoria

Dins d'aquestes places s'hi han comptat els reforços següents:

- 1 administratiu a Direcció
- 1 ajudant de biblioteca a la Biblioteca de Matemàtiques
- 1 ajudant de biblioteca a Bellvitge a compte dimensionament
- 1 ajudant de biblioteca a Biologia a compte dimensionament
- 1 ajudant de biblioteca a Reserva (des del juliol)
- 1 ajudant de biblioteca a CESNID amb horari de tarda
- 2 tècnics especialitzats de biblioteca grup III a la Biblioteca de Campus Bellvitge

Altres contractes de reforç:

- 1 ajudant de biblioteca per a Medi Ambient (tot l'any)
-

9.2 Formació del personal i assistència a congressos, reunions, jornades, etc.

Cursos UB

Total de cursos realitzats	79
Total de grups	98
Total de persones amb curs assignat	298
Total de renúncies	19
Total de persones amb cursos realitzats	279
Total d'hores invertides en cursos	7.129

Taula 17. Cursos UB del personal

A més a més, cinc persones han participat en el programa d'immersió lingüística *Pueblo Inglés*.

9.2.1 Assistència a cursos i sessions. Formació externa

- Curs d'estadística. Organitzat pel CBUC. 11 de febrer de 2009.
- Formació a la Universidad Complutense de Madrid, 23 de febrer de 2009.
- Informació al descobert? Parlem. Repositoris institucionals i accés obert. COBDC, 13 de febrer. Isabel Gràcia.
- Documentación jurídica en Internet. Curs online organitzat pel SEDIC, del 4 al 27 de març de 2009. Barbara Lara.
- L'évolution internationale des règles de catalogage, organitzat pel CBUC, 6 de març de 2009.
- Curs bàsic de taxació de documents. Organitzat pel Col·legi Oficial de Bibliotecaris Documentalistes de Catalunya, del 2 al 16 de març de 2009.
- Gestió del coneixement i intel·ligència competitiva en l'àmbit de Ciències de la Salut. COBDC, 17 d'abril. Isabel Gràcia i Rosa Angelet.
- Formación de formadores para el uso de la Web of Knowledge. FECYT, 18 i 19 de maig i 5 i 6 d'octubre. Isabel Gràcia.
- Catalogació i format MARC 21: curs introductor. Organitzat pel Col·legi Oficial de Bibliotecaris Documentalistes de Catalunya, del 22 d'abril al 31 de maig de 2009.
- La alfabetización informacional y sus retos en la universidad. Organitzat pel CBUC 23 i 24 de març de 2009.
- A strategy for academic libraries in the first quarter of the 21st century. Organitzat pel CBUC 25 i 26 de maig de 2009.
- Working the oracle. Web 2.0 en l'àmbit de la salut. COBDC, 2 de juny.: Isabel Gràcia, Rosa Angelet.
- LibraryThing: la catalogació a l'abast de tothom. BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació [en línia]. Juny 2009, núm. 22 [Consulta: 02-07-2009].
- European bookbinding 1500-1800, organitzat pel Centro Internacional de Investigación de la Lengua Española, del 19 al 23 d'octubre de 2009.
- Seminari de Difusió i Preservació, organitzat per GreenData/Exlibris al CBUC, 22 d'abril de 2009. Amb l'assistència d'Assumpta Pujol i Judit Casals.

9.2.2 Assistència a jornades

- Seminari Biblioteca, Aprenentatge i Ciutadania, organitzat pel Col·legi Oficial de Bibliotecaris Documentalistes de Catalunya. Vilanova i la Geltrú, 22 i 23 de gener.
- Jornada REBIUN de Préstec Interbibliotecari, organitzada per REBIUN. Toledo, 27 de març.
- Jornada del Grupo Español de Usuarios de Innovative (GEIUN). Madrid, 30 i 31 de març.
- XII Congrés d'Arxivística de Catalunya. Tarragona, 21 a 23 de maig.
- Reunió d'usuaris de GTBiB, organitzada per la Universitat Rovira i Virgili. Tarragona, 5 de juny.
- VII Jornades CRAI sobre *Competencias informacionales e informáticas en el ámbito universitario*, organitzades per REBIUN. Madrid, 4 i 5 de juny.
- Jornades de Formació de Formadors WOC. FECYT, Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals - CSIC. Barcelona 18 de juny.
- VI Jornades Espanya, del grup d'usuaris d'ExLibris. Pamplona, 18 i 19 de juny.
- XXXVIII Conferència Anual de LIBER. Tolosa de Llenguadoc, 30 de juny a 3 de juliol.
- LXXV Congrés Anual de IFLA. *Libraries create futures: Building on cultural heritage*. Milà, del 23 al 27 d'agost.
- IX Workshop REBIUN. *Proyectos digitales*. Salamanca, 1 i 2 d'octubre.
- XIII Jornades Nacionals d'Informació i Documentació en Ciències de la Salut. Oviedo, del 14 al 16 d'octubre.
- II Jornada Documat, organitzada per la Universidad Complutense de Madrid. Madrid, 26 de novembre.
- Jornades de Bibliosalud. Oviedo, 14, 15 i 16 d'octubre.
- European Library Directors Conference. Florència, 22 i 23 d'octubre.
- XVII Assemblea Anual de REBIUN. Lle , del 4 al 6 de novembre.
- VI Jornada d'Usabilitats en Sistemes d'Informació. COBDC i la UPF. Barcelona 12 de novembre.
- Des  aniversari de la inauguració de la Biblioteca Virtual Joan Lluís Vives. Alacant 27 de novembre.
- Conferència anual de SWETS.

9.3 Concursos, trasllats, etc.

El 20 de maig de 2008 es va convocar un procés selectiu per a l'ingrés a l'escala de facultatius d'arxius i biblioteques (grup A). Es van convocar 15 places.

El 19 de desembre de 2008 el tribunal va fer pública la relació dels aspirants proposats per ocupar les places. El nomenament es va publicar al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* el 28 de gener de 2009. Les persones nomenades són:

Judit Casals Parladé
 Cristina Güell Guillén
 Montserrat Garrich Ribera
 Jordi Casadellà Saladas
 Neus Jané Guillén
 Carme Navajas Navarro
 Dolors Gutierrez Pujadas
 Josep M. Turiel Díez
 Adelaida Ferrer Torrens
 Isabel Parés Gómez
 Anna Rovira Jarque
 Concepció Álvarez Mallol
 M. Carme Ferrer Horts
 Laura Miró Parella
 Rosa Fabeiro García

El 22 d'abril de 2009 Montserrat Playá Tremosa, fins aquell moment directora del CRAI, és traslladada a l'Oficina de Control Intern, Riscos i Responsabilitat Social Corporativa.

El 23 d'abril de 2009 es convoca concurs per proveir la plaça de director o directora del CRAI pel sistema de lliure designació. S'adjudica la plaça a Adelaida Ferrer Torrens, amb efectes del 8 de juny de 2009.

El 4 de novembre de 2008 es va publicar la convocatòria de concurs (torn de trasllat, reincorporació d'excedències i torn de promoció interna) per cobrir 42 places de personal laboral, 9 de les quals corresponien al CRAI.

Amb efectes 15 de setembre de 2009, es van adjudicar les places següents:

Roger Angela Gambús, Biblioteca de Matemàtiques, matí
 Àngels Esteban Rodriguez, Reserva, matí
 Pere Álvarez Jou, Biblioteca d'Empresarials, tarda
 Jordi Tremosa Armengol, Biblioteca de Farmàcia, tarda
 Judith Montserrat Argelaguet, Reserva, tarda
 Ramon Naya Ortega, Biblioteca Campus Mundet, tarda

El 16 de novembre de 2009 la plaça núm. 6441, ocupada per Àngels Esteban Rodriguez, passa a la unitat de Gestió Documental i Arxiu, depenent de Secretaria General, desvinculant-se per tant del CRAI.

9.4 Becaris

Pel curs 2009-2010 s'han convocat les beques següents:

- 60 beques de 25 hores setmanals per a les biblioteques
- 8 beques de 15 hores setmanals per a les biblioteques
- 1 beca de 15 hores setmanals per al Servei d'Obtenció de Documents
- 1 beca de 15 hores setmanals per a la Unitat de Projectes
- 3 beques de 20 hores setmanals per al Taller de Restauració
- 1 beca de 25 hores setmanals per al Fons Ramon Margalef
- 1 beca de 25 hores setmanals per al Fons Porter
- 18 beques de 20 hores setmanals per a les Unitats de Suport a la Docència
- 16 beques de 20 hores setmanals per als Punts de Suport a la Docència
- 2 beques per a la Unitat d'Innovació i Difusió

10

PLANIFICACIÓ

10 Planificació

10.1 Avaluació objectius 2009

Línia estratègica: APRENTATGE

Objectiu 1. Potenciar les biblioteques com a centre de recursos per a l'aprenentatge.

Objectiu operacional	Assoliment
1. Millorar les eines per a l'elaboració i gestió dels projectes de materials docents	100%
2. Aconseguir l'aplicatiu de gestió del suport a la docència en la seva totalitat	0%
3. Continuar amb la integració de centres d'aprenentatge d'idiomes	45%

Objectiu 2. Disposar dels recursos d'informació necessaris per donar suport a les activitats docents de la Universitat de Barcelona en el marc de l'EEES.

Objectiu operacional	Assoliment
1. Consolidar el manteniment i recollida de recursos per a la docència	100%
2. Millorar l'oferta de bibliografia recomanada	20%

Objectiu 3. Disposar dels serveis necessaris per donar suport a les activitats docents de la Universitat de Barcelona en el marc de l'EEES.

Objectiu operacional	Assoliment
1. Millorar el model de suport a la docència i al Campus Virtual	100%
2. Aconseguir que tots els dossiers electrònics estiguin al campus Virtual de la UB	100%
3. Disposar d'un Pla de Formació d'usuaris	75%

Línia estratègica: RECERCA

Objectiu 4: Potenciar les biblioteques com a centre de recursos per a la recerca.

Objectiu operacional	Assoliment
1. Difondre la producció científica de la UB en accés obert.	100%
2. Preservar i difondre les revistes científiques de la UB	100%
3. Difondre els serveis de la biblioteca destinats a la recerca	50%
4. Incrementar i completar les col·leccions especials	50%

Objectiu 5. Disposar dels recursos d'informació necessaris per donar suport a les activitats de recerca de la Universitat de Barcelona

Objectiu operacional	Assoliment
1. Millorar les eines de cerca per facilitar i augmentar l'ús dels recursos d'informació	100%
2. Crear i millorar els tractament dels fons i col·leccions documentals de la UB.	40%
3. Posar a disposició dels usuaris el Catàleg d'Autoritats i el Thesaurus de la UB.	100%

Objectiu 6. Disposar dels serveis necessaris per donar suport a les activitats de recerca de la Universitat de Barcelona

Objectiu operacional	Assoliment
1. Millorar i difondre l'assessorament en drets d'autor	100%
2. Consolidar l'Oficina de Difusió del Coneixement	100%
3. Col·laborar amb la base de dades GREC	90%
4. Col·laborar amb l'Observatori sobre Biblioteques, Llibres i Lectura de la UB	75%

Línia estratègica: PATRIMONI

Objectiu 7. Conservar i difondre el patrimoni bibliogràfic de la UB.

Objectiu operacional	Assoliment
1. Difondre i preservar mitjançant la digitalització el fons antic i les col·leccions especials temàtiques i d'autor	75%

Línia estratègica: RELACIONS INSTITUCIONALS

Objectiu 8: Desenvolupar aliances i establir mecanismes de cooperació amb organitzacions externes a la UB per tal de dur a terme els objectius estratègics del CRAI.

Objectiu operacional	Assoliment
1. Continuar amb la participació de la UB al Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC).	100%
2. Continuar amb la participació de la UB al Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC).	100%
3. Establir convenis de col·laboració amb altres Institucions	100%

Objectiu 9: Establir mecanismes de cooperació i coordinació amb els òrgans de la UB per tal de millorar els serveis del CRAI.

Objectiu operacional	Assoliment
1. Difondre els projectes i experiències de la UB en publicacions i reunions científiques i professionals	75%

Línia estratègica: GESTIÓ INTERNA

Objectiu 10: Millorar els processos de gestió interns i l'organització del treball per tal de dur a terme les funcions assignades al CRAI amb la màxima qualitat.

Objectiu operacional	Assoliment
1. Continuar amb la implementació de Millenium	90%
2. Consolidar l'explotació del sistema de gestió del préstec amb Millenium	75%
3. Millorar el model de dades estadístiques i indicadors del CRAI	75%
4. Consolidar el portal de suport a la docència del CRAI	50%
5. Continuar el procés de millora de la gestió del préstec de portàtils a les biblioteques	100%
6. Consolidar el web com el portal d'accés als recursos i serveis del CRAI	95%
7. Millorar l'ús de la intranet com a eina de gestió del coneixement	100%
8. Difondre els recursos i serveis del CRAI als usuaris	85%
9. Continuar el procés de millora de gestió de la col·lecció	75%

10. Continuar amb el procés de millora de gestió del catàleg i dels fons bibliogràfics	85%
11. Vetllar per la millora de la qualitat	0%

Objectiu 11. Vetllar per la millora continua dels espais i de les instal·lacions

Objectiu operacional	Assoliment
1. Pla d'integració de les biblioteques de la Facultat d'Economia i Empresa	50%
2. Adequació de l'espai de les biblioteques a les necessitats d'aprenentatge	40%

10.2 Objectius 2010

Un cop finalitzat la vigència del pla estratègic del CRAI, s'han iniciat des de la direcció del CRAI el procés per establir un nou pla estratègic que aglutini les línies estratègiques per la nostra unitat. S'ha buscat fer un procés totalment participatiu on tot el personal pogués expressar la seva opinió, a través del Campus Virtual on es va crear un espai amb la documentació que s'ha elaborat durant el procés.

També s'han realitzat dues sessions de posada en comú amb la participació de tot l'equip de direcció i amb els caps de biblioteca de quins són els punts forts i febles de la nostra unitat, i quines són les amenaces i oportunitats.

Durant el 2010 s'establiran les línies estratègiques i els objectius sempre en consonància amb la nostra missió i en acord total amb els documents que la Universitat de Barcelona ha establert sobre estratègia. La fita és disposar d'un nou pla estratègic pel proper 2011.

11

RESUM ESTADÍSTIC

11 Resum estadístic

Taula 18. Dades quantitatives bàsiques

	Anys	2005	2006	2007	2008	2009
1 Usuaris						
1.1 Usuaris potencials de la UB		77.193	101.432	117.134	125.789	124.387
1.1.2. Estudiants		67.686	91.577	106.918	115.025	113.241
1.2 Estudiants de 1r i 2n cicle		52.238	51.446	50.563	49.213	47.755
1.2.1 PDI		4.517	4.548	4.586	4.715	4.853
1.2.2 PAS		2.025	2.141	2.125	2.177	2.294
1.2.3 Antics UB		2.965	3.166	3.505	3.872	3.999
1.3 Nombre d'investigadors potencials (PDI + 3r cicle -oficials i propis)		13.450	13.905	18.815	18.294	12.177
2 Espais						
2.1 Nombre de biblioteques		19	19	18	18	18
2.2 Superfície total en m2		38.320	36.978	37.898	38.624	38.711
2.3 Nombre de sales de treball	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	56	60	60	
2.4 Nombre d'aules informàtiques	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	10	13	14	
2.5 Nombre d'aules d'autoaprenentatge	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	4	4	4	
3 Horaris						
3.1 Mitjana de dies oberts anualment pel conjunt de les biblioteques		182,2	256,1	264,3	267,3	262
3.2 Nombre de dies d'obertura anuals en caps de setmana i festius		249	373	426	461	462
3.3 Nombre d'hores d'obertura totals del conjunt de biblioteques		39.360	54.612	57.084	57.732	56.943
4 Equipaments						
4.1 Nombre d'ordinadors de gestió		265	278	259	384	535
4.2 Nombre d'ordinadors d'ús públic		537	581	581	682	793
4.3 Metres lineals de prestatgeria de lliure accés		43.958	50.513	50.949	54.863	53.829
4.4 Metres lineals de prestatgeria de magatzem		20.846	25.455	27.711	28.104	29.018
4.5 Nombre de punts de consulta		5.733	6.226	6.356	6.221	6.296
4.6 Nombre d'aparells lectors-reproductors		211	112	75	94	62
4.7 Nombre de fotocopiadores d'ús públic		31	31	32	31	35
1.5 Pressupost						
5.1 Pressupost assignat al CRAI		16.078.317	16.931.391	18.952.187	19.388.730	19.986.729
5.2 Pressupost d'adquisicions bibliogràfiques		5.079.834	5.162.882	5.973.742	6.027.829	5.948.080
5.3 Pressupost de la biblioteca digital		3.455.474	3.063.794	3.896.195	4.151.011	4.055.795
6 Personal						
6.1 Nombre de personal assignat al CRAI		245	249	248	251	250
6.2 Nombre de becaris assignats al CRAI		67,42	72,43	70,28	113	111
7 Formació del personal						
7.1 Cursos a la UB: nombre de persones que hi han assistit		350	161	140	276	279
7.2 Cursos fora de la UB: nombre de persones que hi han assistit	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	20	32	24	
7.3 Assistència a congressos, jornades o altres: nombre de persones que hi han assistit	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	63	21	40	
7.4 Nombre de publicacions del personal del CRAI	<i>sense dades</i>	7	11	15	14	
8 Serveis						

8.1 Entrades a les biblioteques					
8.1 Nombre d'entrades a les biblioteques	5.937.558	5.361.865	5.435.579	5.348.747	5.532.712
9 Préstec					
9.1. Nombre total de préstecs	594.261	624.632	652.892	688.373	714.164
9.2. Nombre de renovacions de préstec	292.684	342.327	380.885	396.191	395.973
10 Préstec de portàtils					
10.1 Nombre de préstecs <i>inici servei a finals de 2006</i>			2.537	13.933	35.793
10.2. Nombre de préstecs a estudiants de 1r i 2n cicle			2.307	13.455	34.095
10.3. Nombre de préstecs a estudiants de 3r cicle			158	230	1
10.4. Nombre de préstecs a PDI			61	167	243
10.5. Nombre de préstecs a PAS i altres usuaris			11	81	97
11 Préstec Interbibliotecari					
11.1. Nombre de demanda emesa	9.932	9.372	8.984	9.768	8.360
11.2. Nombre de demanda emesa servida	6.174	7.042	6.761	7.646	6.705
11.3. Nombre de demanda emesa denegada	3.758	2.330	2.223	2.122	1.655
11.4. Nombre de demanda rebuda	26.415	23.761	23.520	25.203	23.818
11.5. Nombre de demanda rebuda servida	21.374	18.294	18.764	19.831	19.223
11.6. Nombre de demanda rebuda denegada	5.041	5.467	4.756	5.372	4.595
12 Pregunteu al bibliotecari					
12.1. Nombre de peticions rebudes	3.479	2.476	1.986	2.112	2.089
12.2. Nombre de respostes enviades	4.434	3.153	2.708	2.738	2.860
13 Formació d'usuaris					
13.1. Formació bàsica					
13.1.2. Nombre d'hores realitzades	<i>sense dades</i>	96	117,75	153,3	74
13.1.3. Nombre d'assistents	<i>sense dades</i>	1.422	2.208	1.352	949
13.2. Formació avançada					
13.2.1. Nombre d'hores realitzades	<i>sense dades</i>	229	194	127,3	264,25
13.2..2. Nombre d'assistents	<i>sense dades</i>	995	1.600	772	1.613
13.3 Formació a mida					
13.3.1. Nombre d'hores realitzades	<i>sense dades</i>	283,5	276,5	524,15	925,75
13.3.2. Nombre d'assistents	<i>sense dades</i>	1.802	1.810	3.231	4.498
14 Suport a la Docència					
14.1. Nombre de peticions de suport a la docència	1.040	1.472	1.775	1.950	2.021
14.2. Nombre de peticions de digitalització realitzades	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	303	724	819
14.3. Nombre de peticions d'assessorament realitzades	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	1.256	895	828
14.4. Nombre de projectes web realitzats	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	199	93	31
14.5. Nombre de projectes multimèdia realitzats	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	9	13	12
15 Suport a la Recerca					
15.1. Nombre de projectes PID gestionats	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	125	184	138
15.2. Nombre d'ajuts al desenvolupament de material audiovisual gestionats	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	10
16 Recursos					
16.1. Web del CRAI					
16.1.1. Nombre d'accessos a la pàgina principal del web	18.511.387	20.101.899	11.035.775	17.737.771	21.190.016
16.1.2. Nombre de cerques als catàlegs	2.880.312	2.523.400	2.632.766	3.989.632	10.719.480
16.1.3. Nombre de cerques al catàleg d'autoritats	101.589	105.415	86.379	58.482	54.378

16.1.4. Nombre d'accessos a El meu compte	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	41.288	23.945	<i>sense dades</i>
16.1.5. Nombre d'accessos a la pàgina web de Col·leccions especials	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	6.553	19.603	1.696
16.1.6. Nombre d'accessos a la pàgina web de Col·leccions digitals	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	1.834	15.309	5.232
16.1.7. Nombre d'accessos a les guies temàtiques	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	278.313	261.185	235.572
16.1.8. Nombre d'accessos als llibres electrònics	7.161	9.514	20.878	43.435	71.193
16.1.9. Nombre d'accessos a revistes electròniques	518.206	502.930	450.947	457.676	620.188
16.1.10. Nombre d'articles de revistes electròniques descarregats	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	115.412	372.420	2.374.945
16.1.11. Nombre d'accessos a les bases de dades	640.609	391.467	525.664	602.462	962.026
16.1.12. Nombre d'accessos a la biblioteca digital (llibres + revistes + bases de dades)	1.165.976	903.911	997.489	1.103.573	1.653.407
16.1.13. Nombre d'accessos a altres recursos electrònics (guies + col·leccions + dossiers)	7.729.587	10.671.670	7.453.156	8.032.830	5.188.748
17 Monografies					
17.1. Nombre de volums de fons modern i fons antic el 31 de desembre	1.524.596	1.502.389	1.567.429	1.608.909	1.649.786
17.2. Nombre de volums ingressats l'any en curs	43.539	45.387	38.590	54.350	66.180
17.3. Nombre de volums de fons modern ingressats l'any en curs (1)	43.539	45.387	38.489	<i>sense dades</i>	63.745
17.4. Nombre de volums de fons antic (fins a 1900) el 31 de desembre	134.373	134.373	134.474	<i>sense dades</i>	201.966
17.5. Nombre de volums fons antic (fins a 1900) ingressats l'any en curs (1)	0	0	101	<i>sense dades</i>	2.435
17.6. Nombre de llibres electrònics el 31 de desembre	2.563	6.312	6.105	7.245	11.864
17.7. Nombre de llibres electrònics ingressats l'any en curs	570	3.749	0	358	4.619
18 Revistes					
18.1. Nombre de revistes (paper + electrònic) que es reben actualment	16.662	16.971	21.017	19.548	20.100
18.2. Nombre de revistes en paper el 31 de desembre	32.191	32.887	31.272	34.730	34.900
18.3. Nombre de revistes vives en paper	6.986	6.845	6.997	4.529	4.304
18.4. Nombre de revistes mortes en paper	25.205	26.042	24.275	30.201	30.596
18.5. Nombre de revistes electròniques amb accés a text complet	9.676	10.126	14.020	15.019	16.520
19 Bases de dades					
19.1. Nombre de bases de dades accessibles a l'usuari	210	230	252	328	335
20 Material no llibre					
20.1. Nombre de material no llibre el 31 de desembre	87.031	87.453	90.080	89.147	96.294
20.2. Nombre de material no llibre ingressat durant l'any en curs	3.346	3.768	2.627	2.242	7.147

(1) El canvi a Millennium ha comportat tenir un únic catàleg. Per tant, no es pot diferenciar entre fons antic i fons modern.

Taula 19. Indicadors del CRAI

	Anys	2005	2006	2007	2.008	2009
Indicadors de disponibilitat						
Espais						
Usuaris potencials de la UB / Superfície total en m2 de biblioteques		2,01	2,74	3,09	3,26	3,21
Usuaris potencials de la UB / Nombre de sales de treball	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>		2.091,68	2.096,48	2073,12
Usuaris potencials de la UB / Nombre d'aules informàtiques	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>		11.713,40	9.676,08	8884,79
Horaris						
Nombre d'hores d'obertura anual / Nombre de personal assignat al CRAI		160,65	219,33	230,18	230,01	227,77
Equipaments						
Nombre d'usuaris potencials / Nombre de punts de consulta		13,46	16,29	18,43	20,22	19,76
Nombre d'usuaris potencials / Nombre d'ordinadors d'ús públic		143,75	174,58	201,61	184,44	156,86
Nombre d'usuaris potencials / Nombre de punts de consulta amb aparells lectors/reproductors		365,84	905,64	1.561,79	1.338,18	2.006,24
Nombre d'usuaris potencials / Nombre de fotocopiadores		2.490,10	3.272,00	3.660,44	4.057,71	3.553,91
Nombre d'estudiants (1r, 2n i 3r cicle) / Nombre de punts de consulta		11,81	14,71	16,82	18,49	17,99
Nombre d'estudiants (1r, 2n i 3r cicle) / Nombre d'ordinadors d'ús públic		126,04	157,62	184,02	168,66	142,80
Pressupost						
Pressupost total UB / Pressupost assignat al CRAI		19,33	19,83	19,28	20,16	20,18
Pressupost assignat al CRAI / Pressupost d'adquisicions bibliogràfiques		3,17	3,28	3,17	3,22	3,36
Pressupost assignat al CRAI / Usuaris potencials de la UB		208,29	166,92	161,80	154,14	160,68
Pressupost d'adquisicions bibliogràfiques / Usuaris potencials de la UB		65,81	50,90	51,00	47,92	47,82
Pressupost de la biblioteca digital / Usuaris potencials de la UB		44,76	30,21	33,26	33,00	32,61
Personal						
Nombre de personal assignat al CRAI / Nombre de becaris		3,63	3,44	3,53	3,49	2,25
Usuaris potencials de la UB / Nombre de personal assignat al CRAI		315,07	407,36	472,31	501,15	497,55
Formació del personal						
Nombre de personal assignat al CRAI / Nombre d'assistents del CRAI a cursos de formació		0,70	1,55	1,55	0,81	0,83
Nombre de personal assignat al CRAI / Nombre de persones que han assistit a Congressos, etc.	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>		3,94	11,95	6,25
Indicadors d'ús dels serveis						
Entrades a la biblioteca						
Nombre d'entrades a les biblioteques / Usuaris potencials de la UB		76,92	52,86	46,41	42,52	44,48
Préstec						
Nombre de préstecs / Usuaris potencials de la UB		7,70	6,16	5,57	5,47	5,74
Nombre de préstecs alumnes de 1r i 2n cicle / Nombre d'alumnes potencials de 1r i 2n cicle		8,02	8,09	8,29	8,71	9,29
Nombre de préstecs a PDI / PDI de la UB		17,23	17,74	17,87	19,60	19,35
Préstec de portàtils						
Nombre de préstecs de portàtils / Usuaris registrats a Préstec portàtils	<i>inici servei a finals de 2006</i>			3,45	5,16	6,52
Usuaris potencials de la UB / Nombre d'usuaris registrats a Préstec de portàtils (1)				159,15	44,36	22,65
Préstec Interbibliotecari						
Usuaris potencials de la UB / Demanda emesa (1)		7,77	10,82	13,04	12,26	14,88
Nombre d'investigadors potencials / Demanda emesa servida		2,18	1,97	2,78	2,39	1,46
Demanda rebuda / Demanda rebuda servida		1,24	1,30	1,25	1,27	1,24

Pregunteu al bibliotecari					
Usuaris potencials de la UB / Nombre total consultes PaB Usuaris UB	22,19	40,97	58,98	59,56	95,54
Formació d'usuaris					
Percentatge d'assistents reals respecte als usuaris potencials (1)	<i>sense dades</i>	4,16	4,80	4,47	5,12
Nombre total d'assistents als cursos / Nombre d'hores totals (formació de tot tipus) impartides	<i>sense dades</i>	6,93	9,55	6,65	4,79
Suport a la Docència					
Nombre d'assignatures impartides a la UB / Nombre de peticions de Suport a la Docència	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	2,41	2,04	2,15
PDI de la UB / Nombre de peticions de Suport a la Docència	4,34	3,09	2,58	2,42	2,39
PDI de la UB / Nombre de peticions de digitalització	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	15,14	6,51	5,90
PDI de la UB / Nombre de peticions Consultes -Docencia 24x7					1,89
Suport a la recerca					
Nombre de projectes de recerca actius a la UB / Nombre de projectes de recerca atesos	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	28,14	24,63	4,37
Indicadors de recursos i del seu ús					
Web del CRAI					
Accessos als catàlegs					
Nombre de cerques als catàlegs / Usuaris potencials de la UB	37,31	24,88	22,48	31,72	86,18
Accessos als llibres electrònics					
Nombre d'accessos als llibres electrònics / Usuaris potencials de la UB (1)	0,09	0,09	0,18	0,36	1,66
Accessos a revistes electròniques					
Nombre d'accessos a revistes electròniques / Usuaris potencials de la UB (1)	6,71	4,96	3,85	3,82	5,23
Nombre d'accessos a revistes electròniques / Nombre d'investigadors potencials	38,53	36,17	23,97	25,02	50,93
Nombre d'articles de revistes electròniques descarregats / Nombre d'investigadors potencials	<i>sense dades</i>	<i>sense dades</i>	6,13	20,36	195,04
Accessos a bases de dades					
Nombre d'accessos a bases de dades / Usuaris potencials de la UB (1)	8,30	3,86	4,49	5,03	8,12
Nombre d'accessos a bases de dades / Nombre d'investigadors potencials	38,53	28,15	27,94	32,93	79,00
Accessos a recursos electrònics					
Pressupost de la biblioteca digital / Nombre d'accessos a la biblioteca digital	2,96	3,39	3,91	3,86	2,45
Nombre d'accessos a la biblioteca digital / Usuaris potencials de la UB (1)	15,10	8,91	8,52	9,21	13,96
Monografies					
Nombre de volums el 31 de desembre / Usuaris potencials de la UB	19,75	14,81	13,38	12,79	13,26
Nombre de volums ingressats durant l'any en curs / Usuaris potencials de la UB	0,56	0,45	0,33	0,43	0,53
Revistes					
Revistes vives en format electrònic / Revistes vives en format paper	1,39	1,48	2,00	3,32	3,84
Usuaris potencials de la UB / Revistes vives (electròniques + paper)	4,63	5,98	5,57	6,43	6,19
Revistes en paper					
Usuaris potencials de la UB / Nombre de publicacions periòdiques en format paper	2,40	3,08	3,75	3,62	3,56
Nombre de publicacions periòdiques en format paper / PDI de la UB	7,13	7,23	6,82	7,37	7,22
NBM (Material no llibre)					
Nombre de NBM / Usuaris potencials de la UB	1,13	0,86	0,77	0,71	0,77

(1) Per calcular aquesta dada s'han extret els usuaris dels centres adscrits i de l'ICE, ja que no tenen dret a l'ús del servei.

CENTRE DE
RECURSOS PER A
L'APRENENTATGE
I LA INVESTIGACIÓ (CRAI)

MEMÒRIA
D'ACTIVITATS
2009

UNIVERSITAT DE BARCELONA

